

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke zondag

Abonnementsprijs : 400 fr. per jaar

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie : Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

De wet op het gebruik der talen in bestuurszaken

De tweetaligheid van het personeel van de hoofdbesturen en rijksinstellingen

Een bijdrage tot de eerlijke toepassing van de taalwet

Het is een op ruime schaal verspreide opvatting dat in de hoofdbesturen en rijksinstellingen de ééntaligheid van het overheidspersoneel een imperatieve regel is waarvan slechts in verband met de taaladjunct afgeweken werd.

Deze mening berust op een verkeerde interpretatie van de wet van 28 juni 1932 op het gebruik der talen in bestuurszaken.

In deze bijdrage zetten wij twee stellingen uiteen welke de draagwijdte van de taalwet op dit stuk toelichten :

1° De tweetaligheid van het personeel van de hoofdbesturen en de rijksinstellingen is wettelijk geoorloofd.

2° De tweetaligheid is de oplossing om de toepassing van de bestuurlijke taalwet, in de hoofdbesturen en rijksinstellingen, mogelijk te maken.

Eerste stelling : de tweetaligheid van het personeel van de hoofdbesturen en rijksinstellingen is wettelijk geoorloofd.

I. De wet op het gebruik der talen in bestuurszaken van 31 juli 1921 bevatte een bepaling welke de kennis van de tweede landstaal aan alle kandidaten voor een betrekking in het hoofdbestuur oplegde : « De kandidaten tot een ambt of tot een betrekking in de centrale besturen van de staat (...) moeten een toegangsexamen afleggen in de taal welke zij verkiezen. Evenwel wordt een proef over de elementaire kennis van de Fransche taal opgelegd aan de kandidaten die de Vlaamsche taal hebben verkozen, en wordt een proef over de elementaire kennis van de Vlaamsche taal opgelegd aan de kandidaten die de Fransche taal hebben verkozen ... (1).

In de wet van 28 juni 1932, de thans vigerende taalwet in bestuurszaken, werd deze bepaling slechts gedeeltelijk overgenomen : « De kandidaten voor een ambt of een betrekking in de hoofdbesturen van de staat (...) moeten een toegangsexamen afleggen in de taal welke zij verkiezen » (2).

Uit de schrapping van het lid betreffende de proef over de elementaire kennis van de tweede landstaal meent men, ten onrechte, te mogen besluiten dat de tweetaligheid verboden is. Juister is uit deze tekstwijziging te besluiten dat de bedoelde proef afgeschaft werd.

II. De bedoeling welke deze tekstwijziging ingegeven heeft vinden wij terug in de parlementaire voorbereiding welke de wet van 28 juni 1932 voorafgegaan is.

Het in 1921 ingevoerde stelsel van de verplichte tweetaligheid had verzet van Waalse zijde uitgelokt : « De tweetaligheid voor al de ambtenaren en bedienden van de hoofdbesturen, zoals de wet van 1921 het eist, kon op het eerste zicht de gemakkelijkste en de meest rationele oplossing schijnen. Deze formule stemt ook het meest blijkbaar overeen met de eenheid en met de administratieve tradities van ons land. Men kan ze echter beschouwen als definitief terzijde gesteld, daar... de Walen, die er een bedreiging in zien, er beslist vijandig tegenover staan... », schreef Frans Van Cauwelaert (3).

De Walen vreesden dat de normale kansen op benoeming van Waalse ambtenaren door de verplichte tweetaligheid in het gedrang gebracht werden.

De Vlaamse parlementsleden, aanvankelijk voorstanders van de gedwongen tweetaligheid, gaven op dit punt toe : « Nous avons du côté flamand admis par voie de compromis, que l'obligation du bilinguisme ne serait pas imposée dans la loi elle-même, » verklaarde Frans Van Cauwelaert in de Kamer. En verder voegde hij er aan toe : « ... les nécessités du service développeront le recours au bilinguisme, car la loi ne l'interdit pas » (4).

III. De hoofdbekommernis van de Waalse parlementsleden was eensdeels van de Waalse ambtenaren niet te eisen dat zij, om carrière te maken, van de kennis van het Nederlands moeten laten blijken, en anderdeels de Vlaamse ambtenaren te beletten uit hun zgn. « taalsuperioriteit » voordeel te halen om posten te bezetten waarop de Walen aanspraak maken.

Om dit laatste te bezweren bekwamen zij van de verzoeningsgezinde Vlaamse parlementsleden dat de gelijktijdige deelneming aan Vlaamse en Franse gangsexamens verboden werd, en dat de regering in de recruterij van het overheidsperoneel een passend evenwicht tussen de twee taalgroepen zou dienen te handhaven (5).

De taalwet schafte dus de verplichte tweetaligheid af als voorwaarde om carrière te maken. Verder ging de wet niet : de feitelijke tweetaligheid werd niet verboden.

De regering was blijkbaar dezelfde mening toegedaan, vermits zij in het koninklijk besluit van 6 januari 1933 in de inrichting van cursussen voorzien heeft « om het personeel desgewenst er toe in staat te stellen de kennis der twee landstalen te verwerven of aan te vullen » (6).

IV. Een belangrijk arrest van de Raad van State bevestigt de verdedigde stelling, op grond van het grondwettelijk beginsel van de taalvrijheid.

« Overwegende dat luidens artikel 23 der Grondwet het gebruik der talen voor de handelingen der openbare overheden slechts bij de wet kan worden geregeld; dat krachtens het bij dit artikel gehuldigde principe der taalvrijheid, deze wetten bovendien restrictief moeten worden uitgelegd; dat deze beginselen als grondslag dienen voor de wet van 28 juni 1932 en dit klaar tot uiting komt in de verklaring van de verslaggever in de Kamer der Volksvertegenwoordigers : « Wij kunnen in de wet niet al zeggen wat toegelaten is. Alleen de verplichtingen en uitzonderingen worden er in aangeduid. De vrijheid is geëerbiedigd overal waar de wet geen bepaald stelsel oplegt. Wij beperken ze niet nutteloos, noch in hoofde van de gemeenten, noch in hoofde van de Staat » (7).

Op grond van deze considerans heeft de Raad van State geoordeeld dat het niet strijdig was met het éentaligheidsbeginsel van de wet van 28 juni 1932 dat het bestuur van een in de Vlaamse taalstreek gelegen stad de kennis van de tweede landstaal aan haar politieagenten opgelegd had.

Tweede stelling : De tweetaligheid is de oplossing om de toepassing van de bestuurlijke taalwet in de hoofdbesturen en rijksinstellingen mogelijk te maken.

V. De bestuurlijke taalwet bepaalt in een enigszins sibyllijnse tekst dat « de zaken worden behandeld in de taal welke de overheden en openbare diensten van de streek moeten gebruiken zonder behulp van vertaling ».

In de voorgaande studies hebben wij aangetoond dat deze bepaling betekende dat de in een bepaalde taalstreek gelocaliseerde of localiseerbare zaak in de taal van de streek moet behandeld worden (8).

De natuurlijke gevolgtrekking van dit postulaat is de groepering van de diensten in Nederlandse en Franse secties, waarin de tot het overeenstemmende taalgebied behorende zaken moeten behandeld worden door homogeen personeel respectievelijk van de Nederlandse en van de Frans taalrol. (Zie verder n° VII.)

VI. De middenafdeling van de Kamer der Volksvertegenwoordigers had een tekst voorbereid waarin bepaald werd : « ... de centrale administratieve diensten van de Staat worden zoveel mogelijk gegroepeerd in Nederlandse en Franse afdelingen die, zonder behulp van vertaling, de tot het overeenstemmende taalgebied behorende zaken zullen behandelen » (9).

Deze tekst werd in de thans vigerende taalwet niet opgenomen op verzoek van eerste-minister Renkin. Zijn kritiek sloeg evenwel niet op de inhoud van deze bepaling dan wel op de wenselijkheid deze bepaling in de wettekst op te nemen : « Je demande qu'on ne nous impose pas l'obligation de faire la division; qu'on nous en laisse la faculté... Si la division des services s'indique, elle se fera, mais il ne faut pas que la loi l'impose » (10).

Dienovereenkomstig schreef de regering in het uitvoeringsbesluit van 6 januari 1933 voor « de splitsing van de afdelingen, burelen of secties wanneer de aard der zaken het vereist en zo hun omvang zomede het getal der ambtenaren het toelaten » (11).

VII. Alhoewel het besluit het niet uitdrukkelijk bepaalt, mag men aannemen dat de secties homogeen uit personeel van de Nederlandse taalrol moeten bestaan in de Nederlandse sectie, en uit personeel van de Franse taalrol in de Franse sectie.

De wetgever heeft inderdaad gewild dat in de gewestelijke diensten de zaken zouden behandeld worden door ambtenaren die met de taal en de tradities van het gewest vertrouwd zijn; en dezelfde bezorgdheid heeft bij hem bestaan bij de organisatie van de centrale diensten : de aan ambtenaren van de centrale diensten bij de aanvang van hun loopbaar opgelegde verplichting tussen het Nederlandse en het Franse kader te kiezen, en de verplichting een billijk evenwicht tussen beide taalgroepen te bewaren, werden als de logische gevolgtrekking van deze bekommernis voorgesteld (12).

VIII. Het is duidelijk dat, waar gesplitste diensten bestaan, de Nederlandse sectie zich met de zaken bezighoudt die de noordelijke streek van het land betreffen, terwijl de Franse sectie de dossiers van de zuidelijke streek moet behandelen (14).

Deze stelling, welke door het Studiecentrum tot hervorming van de Staat aangekleefd werd, is, in het licht van de verplichting de in een taalstreek gelocaliseerde of localiseerbare zaak in de streektaal te behandelen, de meest logische organisatie van de diensten.

IX. Het is bekend dat een aanzienlijk aantal in het Vlaamse land woonachtige particulieren in het Frans met de centrale besturen corresponderen (15).

De taalwet verplicht de hoofdbesturen en rijksinstellingen deze brieven in het Frans te beantwoorden.

De beantwoording van deze briefwisseling, welke gemakshalve « allogene briefwisseling » geheten wordt, door homogeen Nederlandse secties stelt een probleem.

Een eenvoudige oplossing ware de beantwoording van allogene briefwisseling uit het Vlaamse land aan personeel van de homogeen Franse secties toe te vertrouwen, vermits het personeel van deze secties de taal van de allogene briefwisseling machtig is. Maar de taalwet verbiedt zulks : deze handelwijze zou, in de meeste gevallen, neerkomen op een inbreuk op de verplichting de zaken in de streektaal te behandelen; zij bedreigt bovendien het passend evenwicht bij de verdeling van de ambten tussen de leden van de taalgroepen door het opdrijven van het aantal Franse zaken.

Het toevertrouwen van de allogene briefwisseling aan de sectie welke belast is met de zaken van de taalstreek waaruit deze briefwisseling afkomstig is, is integendeel in overeenstemming met de bepalingen en de economie van de taalwet. M.a.w. een Franse brief

van een zgn. geografische Vlaming moet in een homogeen Nederlandse sectie behandeld worden.

X. De in de centrale besturen gangbare praktijk de in de briefwisseling gebruikte landstaal als criterium te nemen voor de behandeling van de zaak door de met deze taal vertrouwde sectie druist rechtstreeks in tegen de taalwet, en bedreigt bovendien de akten van de administratie met een absolute nietigheid (16).

Voor de behandeling van allogene brieven heeft de administratie de keuze tussen twee oplossingen: ofwel de allogene briefwisseling laten vertalen vóór de behandeling door het personeel en daarna de minuut van het voorbereide antwoord laten vertalen; ofwel in de schoot van de homogene Nederlandse en Franse secties ambtenaren en beambten inschakelen die, naast de taal van de homogene sectie, de tweede landstaal voldoende beheersen om in staat te zijn de allogene briefwisseling te behandelen.

Het beroep op vertalers is een logge oplossing, daar zij vertraging bij de behandeling van de allogene brieven veroorzaakt. Zij wordt bovendien door sommigen beschouwd als strijdig met de taalwet, daar deze het beroep op vertalers uitsluit (17).

Het inschakelen van een zeker aantal tweetaligen

in de homogene secties verdient integendeel wel de aandacht, omdat deze oplossing en administratief en wettelijk verdedigbaar is.

Fernand BOVÉ,
Doctor juris, Universiteit Gent.

- (1) Wet van 21 juni 1921, artikel 6, par. 1.
- (2) Wet van 28 juni 1932, artikel 9, par. 3.
- (3) Verslag van de middenafdeling van de Kamer, parlementair document nr 67, zittingsjaar 1931-1932, vergadering van 16 december 1931, blz. 17.
- (4) Parlementaire Handelingen, Kamer, zittingsjaar 1931-1932, vergadering van woensdag 27 januari 1932, blz. 550.
- (5) Ibidem.
- (6) Koninklijk Besluit van 6 januari 1933, artikel II.
- (7) Raad van State, Stad Oostende c. Minister van Binnenlandse Zaken, arrest nr 3102, dd. 27 januari 1954.
- (8) De wet op het gebruik der talen in bestuurszaken en de openbare diensten, Rechtskundig Weekblad dd. 11 November 1956, kol. 441.
- (9) Verslag van de middenafdeling van de Kamer, blz. 32.
- (10) Parlementaire Handelingen, Kamer, vergadering dd. 27 januari 1932.
- (11) Koninklijk besluit van 6 januari 1933, artikel 1.
- (12) Verslag van de middenafdeling, blz. 24.
- (13) Ibidem.
- (14) De Hervorming van den Staat, blz. 350, 2°, a. uitgegeven door het Studiecentrum tot hervorming van den Staat, 1937.
- (15) Hetzelfde verschijnsel doet zich voor, in mindere mate en in omgekeerde richting, in het Waalse land.
- (16) Zie voetnoot 8.
- (17) Wet van 28 juni 1932, artikel 4, § 1, in fine: « zonder behulp van vertaling ».

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

1e Kamer — 24 mei 1956.

Voorzitter: M. Sohier.

Raadsheer Verslaggever: M. Bareel.

Advocaat-Generaal: M. Mahaux.

Advocaten: Mrs Simont en De Bruyn.

Sociaal recht. — Betaalde feestdagen. — Werkstaking.

Artikel 12, letter k, van het Besluit van de Regent van 2 april 1947, vervangen door artikel 7 van het besluit van de Regent van 15 juli 1947, maakt geen onderscheid tussen de werkstaking, waartoe een eis van het personeel aanleiding is, en de werkstaking, die is ontstaan uit een door de werkgever opgelegde wijziging van de arbeidsvoorwaarden; men zou de tekst en de geest dezer bepalingen miskennen, zo men de toepassing ervan tot het eerste geval zou beperken.

Wilmain t/ N.V. Imperia.

Gelet op de bestreden sententie, op 20 Mei 1955 in laatste aanleg gewezen door de werkrechtshof te Verviers, kamer voor werklieden;

Over het eerste middel, schending van de artikelen 1 van het besluit van de Regent van 12 Maart 1946, tot bepaling der voorwaarden en der pleegvormen voor het bekomen, in geval van staking en lock-out, der toelagen voor onvrijwillige werkloosheid, 1, 9 en 10 en inzonderheid 10, lid 1, en 12, en inzonderheid 12, letter k, van het besluit van de Regent van 2 april 1947 tot bepaling van de algemene modaliteiten van uitvoering der besluitwet van 25 februari 1947 betreffende het toekennen, aan de arbeiders, van loon voor acht feestdagen per jaar, voormeld artikel 1 gewijzigd bij artikel 1, voormeld artikel 10 gewijzigd

bij artikel 5 en voormeld artikel 12 gewijzigd bij artikel 7 van het besluit van de Regent van 15 juli 1947, tot wijziging en aanvulling van voormeld besluit van de Regent van 2 april 1947, en 97 van de Grondwet,

doordat de bestreden sententie aan aanlegger zijn vordering ontzegt om reden dat de litigieuze werkstaking niet als gerechtvaardigd valt te beschouwen tot berekening van de regelmatige aanwezigheid, omdat zij zich niet voorgedaan heeft na officiële vaststelling van de verzoeningsprocedure, dan wanneer zodanige voorwaarde door bovengemeld artikel 12, letter k, enkel vereist is in geval van werkloosheid tengevolge van een werkstaking die door de arbeiders wordt afgekondigd met het oog op het bekomen van nieuwe arbeidsvoorwaarden; dat krachtens bovengemeld artikel 10, de arbeider het loon voor de feestdagen alleen dan niet geniet, wanneer hij zonder rechtvaardiging afwezig geweest is, en dat zulks het geval niet is wanneer, zoals artikel 1 van het besluit van de Regent van 12 maart 1946 bepaalt, de werkgever aanleiding geeft tot een werkstaking door het invoeren vóór de vaststelling vanwege de bevoegde instanties, van de mislukking der verzoeningspoging, van de door het personeel verworpen nieuwe arbeids- of loonsvoorwaarden; dat de rechters over de grond derhalve, zoals zij door aanleggers conclusies werden verzocht, dienden te onderzoeken of verweerder niet in zodanige omstandigheden aanleiding gegeven had tot de litigieuze werkstaking, waaruit volgt dat, daar zij dit niet gedaan hebben, zij in ieder geval hun beslissing niet wettelijk met redenen omkleed hebben naar de eis van artikel 97 van de Grondwet;

Overwegende dat aanlegger betaling door verweerder vorderde van het loon voor de feestdagen van 21 juli en 1 november 1951;

Overwegende dat de bestreden sententie vaststelt dat aanlegger deelgenomen heeft aan een werkstaking die op 10 juli 1951 ingezet werd, en dat hij pas op 17 september 1951 het werk hervat heeft;

Overwegende dat, in het hoofdstuk III, getiteld «voorwaarden van werkgetrouwheid», artikel 10, lid 1, van het besluit van de Regent van 2 april 1947, vervangen door artikel 5 van het besluit van de Regent van 15 juli 1947, bepaalt, dat die arbeider geen aanspraak mag maken op loon voor een feestdag die, tussen deze dag en de vorige feestdag, zonder rechtvaardiging afwezig is geweest gedurende een aantal dagen dat het twintigste overschrijdt van het aantal werkdagen dezer periode;

Overwegende dat, naar luid van artikel 12 van het besluit van de Regent van 2 april 1947, vervangen door artikel 7 van het besluit van 15 juli 1947, als gerechtvaardigd voor de berekening van de regelmatige aanwezigheid beschouwd wordt, onder meer volgens de letter k, de afwezigheid om reden van de werkloosheid wegens een door een representatieve arbeidersorganisatie afgekondigde werkstaking, die na de officiële vaststelling van de mislukking der verzoeningsprocedure plaatsgreep en waarvoor de belanghebbenden op de bij de wetgeving betreffende de onvrijwillige werkloosheid voorziene toelagen aanspraak kunnen maken;

Overwegende dat, zo de bestreden sententie enerzijds vaststelt, dat aanlegger van 11 juli tot 17 september 1951 bedoelde werkloosheidstoelagen genoten heeft, zij anderzijds er op wijst, en zonder in dit opzicht aangevallen te zijn, «dat de werkstaking op 10 juli 1951 ingezet werd, zonder dat vooraf de mislukking van de verzoeningsprocedure officieel vastgesteld werd»;

Overwegende dat aanlegger ten onrechte betoogt dat afwezigheid van het werk gerechtvaardigd is en niet onder toepassing valt van artikel 10 van het besluit van de Regent van 2 april 1947, gewijzigd bij artikel 5 van het besluit van 15 juli 1947, wanneer aanleiding tot de werkstaking, zoals ten deze, werd gegeven door een werkgever die, vóór de vaststelling van de mislukking van de verzoeningsprocedure, aan zijn personeel nieuwe arbeids- of loonsvoorwaarden opgelegd heeft;

Overwegende immers, dat, in de bedoeling van de auteurs van de besluitwet van 25 februari 1947, betreffende het toekennen, aan de arbeiders, van loon voor een zeker aantal feestdagen per jaar, en van de besluiten van de Regent van 2 april en 15 mei 1947 tot bepaling van de algemene modaliteiten van uitvoering van die besluitwet, de voorwaarden waarvan die bepalingen het voordeel afhankelijk stellen, dat de arbeiders eruit genieten, ingevoerd zijn geworden, inzonderheid ten einde het afwezig zijn van het werk tegen te gaan, door verlening van een premie voor de werkgetrouwheid;

Overwegende dat voormeld artikel 12, letter k, geen onderscheid maakt tussen de werkstaking waartoe een eis van het personeel aanleiding is, en de staking welke zou ontstaan uit een door de werkgever opgelegde wijziging van de arbeidsvoorwaarden; dat men de tekst en de geest dier bepaling zou miskennen wanneer men toepassing ervan tot het eerste geval zou beperken;

Overwegende derhalve, dat, aangezien de rechter over de grond wettelijk beslist heeft dat de voorwaarde, vereist bij voormeld artikel 12, letter k, opdat aanleggers afwezig zijn van het werk als gerechtvaardigd zou kunnen worden beschouwd, niet vervuld is, het ter zake zonder belang werd na te gaan of de handelingen van verweerster niet aanleiding gegeven hadden tot de werkstaking;

Dat het middel niet kan aangenomen worden;

Over het tweede middel, schending van artikel 97 van de Grondwet,

doordat de bestreden sententie beslist, dat aanlegger geen gronden heeft om zich subsidiair te beroepen op de artikelen 10, in fine, en 14 van het besluit van de Regent van 2 april 1947, gewijzigd bij het besluit van de Regent van 15 juli 1947, om reden dat «de op 10 juli 1951 ingezette werkstaking, waarvan aanlegger deelgenomen heeft, het arbeidscontract niet verbroken heeft dat tussen de verwerende vennootschap en aanlegger bestond, dat het arbeidscontract door die staking enkel opgeschorst geworden is van 10 juli tot 17 september 1951, op welke datum aanlegger zijn werk in de dienst van verweerster hervat heeft», dan wanneer die redenen het niet mogelijk maken in te zien of de rechters over de grond, naar recht uitspraak doende, overwogen hebben dat werkstaking altijd een oorzaak van opschorsing van het arbeidscontract uitmaakt, dan wel of zij, integendeel, geacht hebben dat, gezien de feitelijke omstandigheden der zaak, de litigieuze werkstaking het tussen partijen bestaande contract enkel opgeschorst en niet verbroken had, waaruit volgt, dat de werkrechtssraad zijn beslissing niet wettelijk met redenen omkleed heeft;

Overwegende dat de bestreden sententie, zonder door de dubbelzinnigheid aangetast te zijn welke het middel haar toeschrijft, feitelijk vaststelt dat de kwestieuze werkstaking, waaraan aanlegger deelgenomen heeft, het arbeidscontract dat tussen de verwerende vennootschap en aanlegger bestond niet verbroken, doch enkel opgeschorst heeft, en hieruit naar recht de gevolgtrekking afleidt dat de artikelen 10, in fine, en 14 van het besluit van de Regent van 2 april 1947, ter zake niet toepasselijk zijn;

Dat het middel in feite niet opgaat;

Om die redenen :

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt aanlegger tot de kosten.

HOF VAN CASSATIE

2e Kamer — 23 april 1956.

Voorzitter : M. Fettweis.

Raadsheer-Verslaggever : M. Moriamé.

Eerste Advocaat-Generaal :

M. Janssens de Bisthoven.

1. Wegverkeer. — Kruisen. — Gelijkgrondse berm.

2. Strafvordering. — Burgerlijke vordering tot herstel van schade vóór de strafrechter. — Vereiste daartoe.

1. Om de ruimte te beoordelen, waarover de bestuurder van een motorrijtuig beschikte om op een bepaalde plaats te kruisen, kan de rechter rekening houden met een gelijkgrondse berm, daar artikel 20/2^e, tweede lid, van het Verkeersreglement toestaat de gelijkgrondse berm te volgen, voor zover deze niet een rijwielpad is, wanneer de kruisingsmanoeuvre wegens de breedte van de rijbaan niet gemakkelijk kan worden uitgevoerd.

2. Krachtens de artt. 3 en 4 van de wet van 17 april 1878 kan de vordering tot herstel van de door een misdrijf veroorzaakte schade ter zelfder tijd en vóór dezelfde rechters worden vervolgd als de strafvordering; voor de toepassing van die bepalingen

is niet vereist dat het bestaan van die schade een der bestanddelen van het misdrijf is.

Benoit t/ de Beco.

Gelet op het bestreden vonnis, op 6 oktober 1955 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Luik;

1. In zover de voorziening gericht is tegen de over de publieke vordering gewezen beslissing :

Over het eerste middel, schending van artikelen 97 van de Grondwet en 2 van het koninklijk besluit van 8 april 1954, houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer, doordat, om te beslissen dat de rijbaan waarop de botsing zich voorgedaan heeft meer dan negen meter breed is, het beklagde vonnis hierop steunt dat zij de bestrate strook van 2 meter 25 breedte begrijpt, dan wanneer het niet vaststelt, dat ter zake de voorwaarden verenigd zijn op grond van welke die strook mag beschouwd worden als een integrerend deel van de rijbaan :

Overwegende dat aanlegger wegens een wanbedrijf van onvrijwillige toebrenging van lichamelijke letselen terechtstond;

Overwegende dat het bestreden vonnis ten laste van aanlegger als fout, die oorzaak der verwondingen geweest is, het feit releveert dat hij, om een andere weggebruiker te kruisen, niet méér naar rechts op de openbare weg is gaan rijden, dan wanneer hij zulks gemakkelijk kon doen, aangezien hij over voldoende plaatsruimte beschikte, de rijweg negen meter breed zijnde, indien men rekening houdt met de 2 m. 25 brede bestrate strook, « die ten onrechte gelijkgrondse berm geheten wordt »;

Overwegende dat het middel aan het vonnis als grief toestuurt deze strook in de rijbaan begrepen te hebben, zonder vast te stellen dat zij voor het verkeer van voertuigen in het algemeen ingericht was;

Overwegende dat dit middel niet ontvankelijk is bij gebrek aan belang; dat toch, ook al stond het vast dat bewuste strook een gelijkgrondse berm is, de rechter rekening ermee kon houden om de plaatsruimte te beoordelen waarover aanlegger beschikte om op die plaats te kruisen, vermits artikel 20, 2°, tweede lid, toestaat de gelijkgrondse berm te volgen, buiten het ten deze vreemde geval dat die berm een rijwielpad is, wanneer de kruisingsmanoeuvre wegens de breedte van de rijbaan niet gemakkelijk kan worden uitgevoerd;

En overwegende dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

II. In zover de voorziening gericht is tegen de over de burgerlijke vordering van verweerder de Beco gewezen beslissing :

Over het tweede middel, schending van de artikelen 97 van de Grondwet en 1382 van het Burgerlijk Wetboek, doordat het bestreden vonnis aanlegger veroordeelt om aan verweerder, burgerlijke partij, schadevergoeding te betalen, zonder vast te stellen dat het aangevoerd nadeel het gevolg is van een inbreuk welke ten laste van aanlegger wettelijk bewezen verklaard is :

Overwegende dat het bestreden vonnis het wanbedrijf van onvrijwillige toebrenging van lichamelijke letselen, tegen aanlegger voorgebracht, bewezen verklaart;

Overwegende dat, waar het vervolgens de burgerlijke vordering, door verweerder uit hoofde van die inbreuk ingesteld, gegrond verklaart, het vonnis, nu te dien aanzien geen conclusies zijn genomen, genoeg-

zaam het verband van oorzakelijkheid vaststelt tussen de inbreuk en de door de burgerlijke partij gelden schade;

Dat het middel in feite niet opgaat;

Over het derde middel, schending van de artikelen 3 en 4 van de wet van 17 april 1878, de voorafgaande titel vormende van het Wetboek van strafvordering, doordat het bestreden vonnis aanlegger veroordeeld heeft om aan de verweerder een vergoeding te betalen voor de beschadiging die zijn voertuig heeft opgelopen, dan wanneer aanlegger (v.g.) enkel vervolgd was en strafrechtelijk veroordeeld is geworden uit hoofde van onvrijwillige lichamelijke letselen aan Benoit Marie;

Overwegende dat krachtens de artikelen 3 en 4 van de wet van 17 april 1878, de vordering tot herstelling van de schade, door een misdrijf veroorzaakt, terzelfdertijd en vóór dezelfde rechters kan vervolgd worden als de publieke vordering; dat tot toepassing van die bepalingen niet vereist is dat het bestaan van die schade een der bestanddelen van het misdrijf zij;

Overwegende dat uit de constataties van het bestreden vonnis en uit de combinatie van de redenen ervan blijkt, dat het ten laste van aanlegger als vaststaand aangezien gebrek aan vooruitzicht of aan voorzorg tegelijk de lichamelijke letselen, door Benoit Marie ondergaan, en de schade aan het voertuig van verweerder de Beco veroorzaakt, ten gevolge gehad heeft;

Overwegende dat het bestreden vonnis, na aanlegger strafrechtelijk veroordeeld te hebben uit hoofde van onvrijwillig aan Benoit Marie toegebrachte verwondingen, mitsdien, zonder enige der in het middel aangeduide wetbepalingen te schenden, hem heeft kunnen veroordelen tot het herstellen van de stoffelijke schade welke zijn inbreuk aan verweerder berokkend heeft;

Dat het middel naar recht faalt;

Over het vierde middel, schending van artikel 97 van de Grondwet, doordat het bestreden vonnis, na alleen aanlegger strafrechtelijk veroordeeld en zijn medebeklaagden vrijgesproken te hebben, het beroepen vonnis bevestigt, wat verweersders burgerlijke vordering tegen aanlegger betreft, dan wanneer het beroepen vonnis aanlegger enkel veroordeelde ten belope van één derde tot het herstellen van het door verweerder geleden nadeel :

Overwegende dat het beroepen vonnis, over de burgerlijke vordering van verweerder de Beco uitspraak doende, de beklagde Benoit Freddy, Defoing Laurent en de burgerlijk verantwoordelijke Munster Renée hoofdelijk veroordeelt om aan de burgerlijke partij de som van 2.300 frank te betalen als schadevergoeding, met de wettelijke intrest vanaf de dag van het ongeval en de kosten, daarinbegrepen de kosten van onderhavig vonnis, in de volgende verhouding : 1/3 voor de beklagde Benoit Freddy en 2/3 voor de beklagde Defoing en de burgerlijk verantwoordelijke Munster Renée »;

Overwegende dat, aangezien de schuld van degenen die tot herstel jegens de burgerlijke partij gehouden waren mitsdien hoofdelijk verklaard is, het van zelf spreekt dat de vervolgens in het beroepen vonnis aangeduide verhoudingen niet de gehoudenheid van de schuldenaars jegens de schuldeiser betroffen, doch enkel de bijdrage in de schuld onder de schuldenaars;

Overwegende dat, waar zij het beroepen vonnis ten aanzien van verweersders burgerlijke vordering bevestigt, de bestreden beslissing, gezien de vrijspraak van de beklagde Defoing en de buitenzaakstelling van de burgerlijk verantwoordelijke Munster, klaarblijkelijk enkel de veroordeling van aanlegger om het door

verweerder ondergaan nadeel integraal te herstellen, bedoeld heeft te bevestigen;

Dat het middel, hetwelk op een onjuiste uitlegging van de bestreden beslissing berust, niet ontvankelijk is;

Om die redenen,

Verwerp de voorziening;

Veroordeelt aanlegger tot de kosten.

RAAD VAN STATE

4e Kamer — 31 december 1956.

Zetel : Vranckx, voorzitter ;

Mast, Buch, verslaggever.

Auditoraat : Similon.

Advocaat : A. Claes (Brugge).

Vergoedingspensioenen. — Commissie van beroep. —

Verzoek tot het inwinnen van het advies van de geneeskundige gerechtelijke dienst van Beroep, bij betwisting van geneeskundige aard. — Verplichting.

Verzoek strekkende tot het bekomen van een vergoedingspensioen, door de commissie van eerste aanleg verworpen op grond van een advies aan de geneeskundige rechterlijke dienst, volgens hetwelk het verband tussen de aandoening en het ingeroepen dienstfeit wetenschappelijk niet aan te nemen is. In de beroepsakte en in latere besluiten vraagt de verzoeker aan de commissie van beroep, vóór elke beslissing ten gronde, het advies in te winnen van de geneeskundige gerechtelijke dienst van beroep, steunende op voorgebrachte geneeskundige documenten. De commissie van beroep verwerpt het beroep zonder dit advies in te winnen. Hierdoor overtreedt zij art. 45 lid 4 van de geordende wetten op de vergoedingspensioenen, en art. 11 van het besluit van de Regent van 16 augustus 1945.

Vernackt/ Ministerie van Financiën.

Overwegende dat het beroep strekt tot vernietiging van de beslissing dd. 5 september 1955 waarbij de commissie van beroep voor vergoedingspensioenen de beslissing dd. 6 oktober 1954 van de commissie voor vergoedingspensioenen te Brussel bevestigt, die de aanvraag om pensioen van verzoeker afwijst; dat de bestreden beslissing aan verzoeker werd betekend 23 september 1955;

Overwegende dat verzoeker, soldaat milicien, op 12 maart 1953 een aanvraag tot vergoedingspensioen deed; dat hij liet gelden dat hij aan een hartziekte leed ten gevolge van de slechte levensvoorwaarden in krijgsgevangenschap; dat de gerechtelijk geneeskundige dienst op 24 december 1953 besloot dat « uit de verschillende gedane onderzoeken voorkomt, dat de belanghebbende aangedaan is door de aandoening die hij inroept; dat het verband tussen de aandoening en de ingeroepen aethiologische feiten, wetenschappelijk niet aan te nemen is; dat later ontstane feiten moeten aangenomen worden in de aethiologie en de evolutie van het geval, zoals blijkt uit het verslag van Dr Dumortier »; dat daarop de vergoedingscommissie te Brussel op 6 oktober 1954 de vraag afwees om reden dat « het oorsprongsbewijs niet wordt aangebracht; dat deze beslissing aan verzoeker werd betekend 9 november 1954; dat verzoeker op 28 december 1954

beroep instelde; dat hij het advies van de gerechtelijk-geneeskundige dienst betreffende het oorzakelijk verband tussen zijn hartkwaal en de ingeroepen oorlogshandeling op wetenschappelijk gebied bestreed; dat verzoeker dienaangaande de verklaringen inriep van de geneesheren Vanden Bon en Van Fleteren en van apotheker De Brabander; dat hij vroeg dat zijn dossier voor onderzoek aan de gerechtelijk-geneeskundige dienst, kamer van beroep, zou onderworpen worden; dat hij deze vraag in zijn conclusies dd. 5 september 1955 hernieuwde; dat zonder op deze vraag in te gaan, de commissie van beroep voor vergoedingspensioenen de bestreden beslissing nam die steunt op de considerans dat « niet blijkt uit de elementen van het dossier dat betrokkene geleden heeft aan rheuma in krijgsgevangenschap; dat volgens de tegenstrijdige attesten van dr Van Fleteren, deze de eerste zorgen toebrengt aan belanghebbende eens op 12 februari 1941, eens in 1942; dat derhalve de commissie van oordeel is dat niet bewezen is dat de ingeroepen hartkwaal opgedaan werd gedurende en door de dienst »;

Overwegende dat verzoeker onder meer laat gelden dat, waar zij het advies van de gerechtelijk-geneeskundige dienst, kamer van beroep, niet heeft ingewonnen, de commissie van beroep de bepalingen heeft gekrenkt van art. 45 van de geordende wetten op de vergoedingspensioenen en art. 11 § 1 van het besluit van de Regent van 15 juni 1949 tot bepaling van de rechtspleging voor de commissies voor vergoedingspensioenen;

Overwegende dat art. 45 § 4 van de geordende wetten bepaalt dat « het hoger beroep wordt voorgelegd aan een commissie van beroep welke de aanvrager in zijn middelen hoort en eventueel, na nieuwe besluiten van de gerechtelijk-geneeskundige dienst over de bij § 3 voorziene feitelijke punten, in laatste aanleg uitspraak doet »; dat de rechtspleging terzake is geregeld bij het besluit van de Regent dd. 16 augustus 1945 betreffende de procedure van onderzoek voor de commissies voor vergoedingspensioenen, waarvan art. II bepaalt dat, wanneer de middelen van geneeskundige aard tot staving van het beroep worden aangevoerd, de commissie het dossier overmaakt aan de gerechtelijk-geneeskundige dienst voor een nieuwe totale of gedeeltelijke expertise; dat hieruit volgt dat de raadpleging van de gerechtelijk-geneeskundige dienst, kamer van beroep dient te geschieden wanneer er een betwisting van geneeskundige aard bestaat; dat deze raadpleging in het belang van het recht van verdediging werd opgelegd;

Overwegende dat uit de akte van beroep dd. 28 december 1954 blijkt, dat verzoeker de vaststellingen van de gerechtelijk-geneeskundige dienst en van de commissie voor vergoedingspensioenen met betrekking tot de oorzaak van zijn hartkwaal bestreed; dat derhalve, waar de commissie van beroep haar beslissing heeft genomen zonder het advies van de gerechtelijk-geneeskundige dienst, kamer van beroep, te hebben ingewonnen, zij bovenvermelde art. 45 der geordende wetten en II van het K.B. van 16 augustus 1945 heeft gekrenkt;

Besluit :

Artikel I :

De beslissing dd. 5 september 1955 van de commissie van beroep voor vergoedingspensioenen is vernietigd.

HOF VAN BEROEP TE GENT

7e Kamer — 23 juni 1956.

Eerste Voorzitter : M. Van Winckel.
Raadsheren : MM. Noest en Buysse.
Advocaat-Generaal : M. De Hoon.
Advocaat : Mr J. Ronse.

Leurhandel. — Uitgeoefend door werknemer, die niet in het bezit is van een persoonlijke leurkaart. — Strafbare deelneming van de principaal.

Onder de heerschappij van het organiek K.B. van 28 november 1939 moet de werknemer, die voor rekening van derden de leurhandel wil uitoefenen, zelf de daartoe vereiste persoonlijke toelating aanvragen; de onthouding te dezen van de werkgever, die door zijn tussenkomst leurt, maakt per se vanwege deze laatste geen inbreuk uit op de reglementering van de leurhandel.

Het is niet voldoende dat de persoonlijke leurkaart van de werknemer is aangevraagd, maar die kaart moet hem zijn uitgereikt en zich in zijn bezit bevinden, vooraleer hij metterdaad de leurhandel mag uitoefenen. De aflevering van de leurkaart volgt inderdaad niet automatisch op de aanvraag en het onderzoek door de daartoe bevoegde overheid omtrent de persoon van de verzoeker kan uitlopen op de weigering van de verzochte toelating (art. 6 K.B. 28 november 1939).

De principaal, die zijn werknemer doet leuren zonder de vereiste toelating, maakt zich schuldig aan medeplichtigheid aan de door laatstgenoemde pleegde wanbedrijven.

O.M. t/ Van Hamme.

Overwegende dat de beklaagde en het openbaar ministerie tijdig en geldig in hoger beroep gekomen zijn;

Overwegende dat het vóór het Hof niet meer betwist wordt dat beklaagde op het ogenblik van de feiten te zijnen laste in het bezit was van een regelmatige leurkaart waarbij hem toelating was verleend om persoonlijk of door tussenkomst van derden te leuren;

Overwegende dat anderzijds, onder de heerschappij van het organisch K.B. van 28 november 1939, de werknemer die voor rekening van derden de leurhandel wil uitoefenen zelf de daartoe vereiste persoonlijke toelating moet aanvragen en dat de onthouding te dezen van de werkgever die door zijn tussenkomst leurt per se in hoofde van deze laatste geen inbreuk op de reglementering van de leurhandel uitmaakt (zie arrest van deze kamer in zake van het O.M. t/ Dewinter en cons. dd. 25 mei 1956)

Overwegende echter dat het beroepen vonnis ten laste van beklaagde de deelneming heeft weerhouden, in de zin van art. 66 S.W.B., aan de wanbedrijven gepleegd door de medebeklaagden die veroordeeld werden om zonder voorafgaandelijke toelating voor rekening van derden te hebben geleurd;

Overwegende dat deze wijziging van de rechtskundige benaming van de aan beklaagde Van Hamme ten laste gelegde feiten door de eerste rechter slechts werd aangebracht na de heropening van de debatten op een terechtzitting naar dewelke de zaak buiten de aanwezigheid van beklaagde was verwezen geworden, waarop beklaagde niet was verschenen en voor dewelke hij ook niet was gedagvaard geweest;

Overwegende dat door die handelwijze de rechten

van de verdediging ongetwijfeld geschonden werden; dat het beroepen vonnis dus nietig is en de zaak door het Hof bij evocatie ten gronde dient behandeld;

Overwegende dat beklaagde, vrijwillig vóór het Hof verschenen op de terechtzitting van 9 juli 1956, aldaar uitdrukkelijk in kennis werd gesteld van de hierboven aangeduide wijziging in de rechtskundige benaming van de hem ten laste gelegde feiten;

Overwegende dat het uitoefenen van de leurhandel voor rekening van derden, zonder de wettelijk vereiste voorafgaandelijke toelating, wel in de oorspronkelijke dagvaarding van beklaagde voorzien is en dat het dan ook in de bevoegdheid valt van de rechter, zelfs in beroep, aan die feiten van leurhandel hun juiste rechtskundige benaming te geven en dezelve nader te bepalen en te omschrijven;

Overwegende dat beklaagde thans vóór het Hof uitdrukkelijk zijn verdediging heeft voorgedragen op de telastlegging van: « in de gemeenten en op de data in de dagvaarding van 9 februari 1955 aangeduid, op een van de wijzen voorzien bij artikel 66 S.W.B. — en meer in het bijzonder om door welke daad ook, tot de uitvoering van het hierna omschreven en respectievelijk op gemelde plaatsen en data door zijne medebeklaagden in eerste aanleg uitgevoerd misdrijf zodanige hulp te hebben verleend dat zonder zijn bijstand die misdrijven niet konden gepleegd worden — de leurhandel van deur tot deur van rekening van derden te hebben uitgeoefend zonder voorafgaandelijke toelating van de Minister van Economische Zaken en Middenstand »;

Overwegende dat door het onderzoek en bij de behandeling van de zaak vóór het Hof het bewijs werd bijgebracht dat beklaagde Van Hamme zich wel aan de aldus omschreven wanbedrijven schuldig gemaakt heeft;

Overwegende dat voorzeker beklaagde Van Hamme, als appellant tegen het vonnis waarin zijne medebeklaagden hebben berust, nog immer het voorhanden zijn kan betwisten van de bestanddelen van de wanbedrijven waarvoor die medebeklaagden werden veroordeeld en waarvan het mededaderschap hem is ten laste gelegd;

Overwegende dat appellants betwistingen daaromtrent echter ongegrond zijn;

Overwegende enerzijds, dat waar het bezit van een persoonlijke leurkaart vereist is in hoofde van al wie de leurhandel wil uitoefenen, zij het ook voor rekening van een derde die zelf de toelating heeft bekomen om door tussenkomst van derden te leuren, het gewis niet volstaat dat die persoonlijke leurkaart van de aangeselde aangevraagd zij, maar dat die kaart hem moet afgeleverd zijn en zich in het bezit van de titularis bevinden vooraleer deze metterdaad de leurhandel mag uitoefenen;

dat inderdaad, zoals de eerste rechter reeds heeft laten opmerken, die aflevering van de leurkaart niet automatisch op de aanvraag volgt, en dat het onderzoek door de daartoe bevoegde bestuurlijke overheid omtrent de persoon van de aanvrager (art. 6 K.B. 28 november 1939) gebeurlijk ook op een weigering van de gevraagde toelating kan uitlopen;

Overwegende dat beklaagde Van Hamme ook vergeefs tegenwerpt dat het slechts ging over kandidaat-leursters, ingezet op proef en om het beroep aan te leren; dat hunne handelingen niettemin binnen de perken vallen van de wettelijke omschrijving van de zonder voorafgaandelijke toelating verboden leurhandel, en geen uitzondering voor het beweerd geval in de reglementering van de leurhandel is voorzien;

Overwegende dat Van Hamme's beschouwingen omtrent de maatschappelijke nadelen aan bovenstaande interpretatie verbonden enkel de wetgever betreffen, terwijl de rechter tot toepassing van de geldende reglementering is gehouden; dat eveneens de gewraakte traagheid van de bevoegde ministeriële diensten in het afleveren van de leurkaarten niet dienend is;

Overwegende dat het in hoofde van de medebeklaagden ook wel g'ing over specifieke daden van leurhandel en geenszins om demonstraties, waartoe de kwetsieuze koopwaren overigens noch bestemd, noch dienstig waren;

Overwegende dat die medebeklaagden op heterdaad door de respectieve verbalisanten werden betrapt terwijl zij hun waren van deur tot deur gingen te koop aanbieden; dat de bekeurden trouwens volmondig die feiten hebben bekend; dat het zonder belang is dat, zoals enkelen van hen er hebben aan toegevoegd, de waren niet door hen zelf, maar door een gezellin, voorzien van leurkaart, werden afgeleverd; dat het te koop aanbieden van waren aan de verbruikers, van deur tot deur, op zichzelf een daad van leurhandel is in de zin van de wettelijke beschikkingen betreffende het onderwerp, ook al worden de te koop aangeboden waren slechts naderhand aan de kopers besteld;

Overwegende anderzijds dat het vaststaat, dat al deze leursters door beklaagde Van Hamme tot de hierboven uiteengezette bedrijvigheid waren ingezet, terwijl Van Hamme toegeeft dat, toen hij dit personeel met de hen door hem ter hand gestelde koopwaren en materiaal op de baan gestuurd heeft, hij wel wist dat de aangevraagde leurkaarten nog niet waren afgeleverd en zelfs de toelating om te leuren voor hen die op proef waren aangeworven niet eens was gevraagd;

Overwegende dat zonder die medewerking van beklaagde Van Hamme zijne medebeklaagden de wanbedrijven waarvoor zij werden veroordeeld niet hadden kunnen plegen;

Overwegende ten slotte dat het zonder belang is, dat de daadwerkelijke tussenkomst van beklaagde Van Hamme zich niet tot het leuren zelf uitstrekke, zegge tot het te koop aanbieden van de waren aan de verbruikers van deur tot deur, maar tot de voorbereiding van de door de medebeklaagden gestelde daden van leurhandel beperkt is gebleven; dat alleszins zonder die medewerking van Van Hamme, laat ze ook tot de voorbereiding beperkt zijn gebleven, de door zijn medebeklaagden gepleegde wanbedrijven door hen niet konden gepleegd worden;

Overwegende dat de verscheidene aldus in hoofde van Van Hamme bewezen wanbedrijven als het uitwissel voorkomen van één zelfde misdadig opzet en dan ook slechts door het opleggen van één enkele straf dienen beteugeld te worden.

Om deze redenen :

Het Hof,

Gelet op de artikelen 40, 65, 66 van het Strafwetboek, artikelen 1, 2, 10, 1° en laatste alinea van het Koninklijk Besluit van 28 november 1939, de Wet van 5 maart 1952, de artikelen 162 en 194 van het Wetboek van Strafvordering gewijzigd bij artikel 1, a en b der Wet van 25 oktober 1950, artikel 215 van het Wetboek van Strafvordering en artikel 24 der Wet van 15 juni 1935, al deze wetsbepalingen door de heer Eerste-Voorzitter op deze terechtzitting aangeduid;

Rechtdoende op tegenspraak,

Ontvangt het hoger beroep van beklaagde en van het Openbaar Ministerie;

Erop beslissend: — Alle verdere conclusiën verwerpend;

Doet het bestreden vonnis te niet in zijn beschikkingen ten aanzien van beklaagde Van Hamme;

Opnieuw wijzend, bij evocatie, ten aanzien van deze beklaagde:

Veroordeelt beklaagde Van Hamme uit hoofde van de samenlopende wanbedrijven in bovenstaande redengeving omschreven en te zijnen laste weerhouden, namelijk wegens deelneming — om door welke daad ook tot de uitvoering van de wanbedrijven zodanige hulp te hebben verleend dat zonder zijn bijstand de wanbedrijven niet konden gepleegd worden — aan het uitoefenen van de leurhandel van deur tot deur voor rekening van derden, zonder voorafgaandelijke toelating van de Minister van Economische Zaken en Middenstand door Lievens Simonne, te Oosteklo de 4 juni 1954 en te Oostakker de 8 juni 1954, Bast'aen Lea, te Oostakker de 8 juni 1954 en te Beervelde de 22 juni 1954, Derivière Elisabeth te Eeklo de 2 juni 1954 en te Sint-Kruis-Winkel de 18 juni 1954, Lievens Maria te Sint-Kruis-Winkel de 18 juni 1954, Caster Georgetta te Beervelde de 22 juni 1954 en Vierstraete Nelly te Eeklo de 2 juni 1954, tot een geldboete van 50 frank;

Veroordeelt beklaagde Van Hamme in één zevende van de kosten van eerste aanleg en tot de geheelheid van de kosten van beroep.

HOF VAN BEROEP TE GENT

1e Kamer — 16 juni 1956

Voorzitter: M. Bossaert.

Raadsheren: MM. Verougstraete en Axters.

Advocaat-Generaal: M. Matthys.

Advocaten: Mrs Debra en Valcke.

1. Ingebrekestelling. — Protestakte van niet-betaling.
2. Factuur. — Geldigheid van verhogingsbed'ng.
3. Faillissement. — Nietigheid van door gefailleerde gegeven pand.

1. De protestakte wegens wanbetaling van een geaccepteerde wissel geldt als ingebrekestelling; dienvolgens zijn de interesten verschuldigd tegen de wettelijke rentevoet in handelszaken.

2. De op een faktuur voorkomende verkoopsvoorwaarden moeten geacht worden dezelfde te zijn als die, welke zijn bedongen bij de onderhandelingen, die tot de koop hebben geleid, ten ware het tegendeel mocht bewezen zijn. Zelfs indien bewezen is dat bij het sluiten van de koop geen sprake is geweest van een verhogingsbeding, moet het stilzwijgen van de koper na ontvangst van de faktuur beschouwd worden als een instemming met de verkoopsvoorwaarden op de faktuur, tenzij deze voorwaarden op de faktuur zodanig zijn aangebracht, dat zij de aandacht van een normaal oplettend mens konden ontgaan. Het op de faktuur voorkomend verhogingsbeding bindt derhalve de koper.

3. Krachtens artikel 445, Faillissementswet, is een door de gefailleerde gedurende de bij het vonnis van faillietverklaring als tijd van schorsing van betaling aangewezen tijd of gedurende de tien voorafgaande dagen overhandigd pand nietig en zonder gevolg tegenover de failliete boedel.

Artikel 24 van de wet van 25 september 1946 laat

toe het tijdstip van schorsing van betaling te doen aanvangen zes maanden vóór het verzoek om een gerechtelijk akkoord, doch alleen in de gevallen, dat het gerechtelijk akkoord verworpen is op grond van het eerste lid van art. 24 en van de artt. 7 of 8 van voormelde wet.

De nietigheid van artikel 445, Faillissementswet, ofschoon van openbare orde in de zin, dat daarvan bij overeenkomst niet mag worden afgeweken, is toch een betrekkelijke nietigheid, waarop alleen de curator in naam van de algemeenheid der schuldeisers zich kan beroepen. De rechter kan die nietigheid niet ambtshalve uitspreken.

Willems t/ Mr Valcke q.g.
(faillissement Van Synghel).

Uit het advies van het O.M. ...

2°) Wat de toepassing van het verhogingsbeding betreft.

Het door appellant ingeroepen verhogingsbeding komt voor tussen de gedrukte verkoopsvoorwaarden op de keerzijde van de door hem aan zijn cliënten afgeleverde facturen, en luidt als volgt: «Zo het »beloop van deze factuur aanleiding geeft tot het »instellen van een gerechtelijke actie, wordt het ver- »hoogd met een schadeloosstelling van 15 %, dit als »vergoeding, met een minimum van 1.000 franken.»

De rechtbank heeft geoordeeld dat gefailleerde met dit beding nooit uitdrukkelijk instemde, wijl een stilzwijgende toestemming niet volstaat; de eerste rechter heeft dan ook het bij toepassing van dit verhogingsbeding gevorderde bedrag van 4.002 fr. in het passief van het faillissement niet willen opnemen.

Uit deze beschouwing volgt dat de eerste rechter de principiële rechtsgeldigheid en wettelijkheid van dergelijk verhogingsbeding impliciet aanvaard heeft.

Waar de Belgische rechtspraak dienaangaande verdeeld is (*Pro* : Kooph. Gent, 1 oct. 1938 - R.W. 1938-39, 820; Kooph. St-Niklaas-Waas, 19 dec. 1950 - R.W. 1950-51, 963 en de nota; Kooph. Antwerpen, 28 mei 1951 - R.W. 1951-52, 423; Kooph. Gent, 31 mei 1951 - R.W. 1951-52, 568; Kooph. St-Niklaas-Waas, 2 febr. 1954 - R.W. 1953-54, 1880 en 1882 — *Contra* : Kooph. Brussel, 16 jan. 1947 - J.C. Brux. 1947, 131 en noot R.D.; Kooph. Luik, 9 juli 1948 - Jur. Liège 1948-49, 14; Kooph. Brussel, 27 oct. 1948 - Pas. 1949, III, 9; Kooph. Brussel, 17 oct. 1949 - J.C. Brux. 1950, 220; Kooph. Gent, 24 oct. 1950 - R.W. 1950-51, 1472; Kooph. Antwerpen, 22 mei 1951 - R.W. 1951-52, 424; Kooph. Aalst, 27 nov. 1951 - R.W. 1951-52, 900; Brussel 8 mei 1952 - J.T. 1954, 10; Vreder. Gent (1), 12 febr. 1954 - R.W. 1954-55, 770; Kooph. Antwerpen, 1 juni 1955 - R.W. 1955-56, 550), en in de rechtsleer tot nog toe evenmin een gelijkkluidende zienswijze kon uitgebracht worden over een billijke, praktische en algemene oplossing van deze aangelegenheid (zie o.m. A.P.R. - Tw. factuur - A. Cloquet, nrs 299 tot 306; A. Cloquet: «Over het beding waarbij de schuld verhoogd wordt indien de schuldenaar niet vrijwillig betaalt» - R.W. 1951-52, kol. 241 tot 256; A. Cloquet: «Over het verhogingsbeding» - R.W. 1951-52, kol. 629 tot 636; J. 't Kint: Rev. Faill. - 1952-53, blz. 49 en volg. en blz. 108; J. Limpens - R.C.J.B., 1953: «Examen de jurisprudence» (1949 à 1952) - «Les Obligations», nr 48, blz. 75; L. Van Bunnin: «La Clause conventionnelle de condamnation aux frais» - J.T. 1954, blz. 722 tot 724; De page: Complément - B.I., nrs 146 en volg. - B.II, blz. 363), dient nochtans vastgesteld dat de drie Hoven van Beroep het eens geworden zijn om er toe

te besluiten dat een verhogingsbeding, opgesteld in gelijkaardige bewoordingen als die van het beding dat ter zake betwist wordt, niet strijdig is met de openbare orde of met de goede zeden en dus een geoorloofde oorzaak heeft, daar het ten doel heeft aan de schuldeiser de schade te vergoeden, die hij lijdt ten gevolge van de weigering of van het ongerechtvaardigd in gebreke blijven van de schuldenaar om aan zijn verbintenissen te voldoen (Brussel, 24 juni 1953 - J.T. 1954, 226; Luik, 8 dec. 1953 - J.T. 1954, 726; Gent, 7 juli 1954 - R.W. 1954-55, 932 - J.T. 1955, 93 en de noot). Een recent arrest van uw Kamer heeft deze zienswijze bevestigd (Gent, 1ste K., 26 april 1956 - in zake Decneef t/ Belgische Staat (niet gepubliceerd)).

Door een vaststaande rechtspraak wordt eveneens aangenomen dat de aanvaarding, zelfs de stilzwijgende, zowel van de algemene als van de bijzondere in een factuur duidelijk uitgedrukte bepalingen, een onderdeel zijn van de verkoopsvoorwaarden en evengoed als deze laatste kracht van wet hebben voor de partijen (zie: A.P.R. - Tw. Factuur - nrs 491 en 492, 494 en 495).

Nochtans hebben de hoven en rechtbanken dikwijls geweigerd de stilzwijgende aanvaarding aan te nemen van bepalingen die zij strijdig achten met de gebruiken of met het gemeen recht, tenminste wanneer de aandacht van de cliënt niet speciaal op die bedingen gevestigd werd, zoals o.m. in zake verhogingsbeding, dat tot nog toe in de handelsgebruiken niet is doorgedrongen en aan vele kopers onbekend is (zie A.P.R. - Tw. Factuur - nrs 506 en 509).

In het onderhavige geval, bestaat er ongetwijfeld stilzwijgende aanvaarding van de factuur en van de tussen appellant en gefailleerde gebruikelijk geldende verkoopsvoorwaarden, waarvan verder kan worden vastgesteld dat ze, door hun plaats en hun schikking op de keerzijde van de factuur — waarvan de voorzijde er uitdrukkelijk naar verwees — met een voldoende duidelijkheid de aandacht van de koper op het tussen die verkoopsvoorwaarden ingelaste verhogingsbeding hebben moeten vestigen.

Wij zijn dan ook van oordeel dat er geen voldoende redenen voorhanden zijn om in zake de stilzwijgende aanvaarding van het verhogingsbeding door gefailleerde in twijfel te trekken, en besluiten derhalve tot de toewijzing van appellants oorspronkelijke vordering aangaande het bij dit beding bepaalde forfaitair bedrag.

Arrest

Gezien de stukken, o.m. het vonnis tussen partijen op tegenspraak gewezen door de Rechtbank van eerste aanleg te Veurne, zetelende in handelszaken, op 2 juli 1953;

Gezien de akte van beroep tijdig en regelmatig betekend;

Overwegende dat appellant bij het faillissement Van Synghel Karel een schuldvordering heeft ingediend van 28.566,50 fr. er bijvoegend dat hij zekere pelsen in zijn bezit had, toebehorend aan de gefailleerde en door deze laatste in pand gegeven;

Overwegende dat deze schuldvordering het bedrag van vier facturen bevat voor een gezamenlijke waarde van 25.390 fr., te verminderen met het bedrag van een wissel van 2.116,20 fr. betaald op 30 september 1952, doch te vermeerderen met 513,50 fr. wegens kosten van protest, met 777,10 fr. wegens conventionele interesten aan 6 % vanaf 1 oktober 1952 tot 31 maart 1953 en met een bedrag van 4.002,10 fr. schadevergoeding op grond van een strafbepaling op de facturen vermeld;

Overwegende dat de curator op 20 mei 1953 aan

appellant liet weten dat zijn schuldvordering slechts aanvaard was voor een bedrag van 25.903,35 fr. en bevoorrecht tot het bedrag van de opbrengst van het pand en dat het debet-saldo na vervreemding van het pand in het chirographair passief van het faillissement zou opgenomen worden;

Overwegende dat de eerste rechter de schuldvordering van appellant slechts voor 23.787,30 fr. in het gewoon passief van het faillissement opgenomen heeft en de teruggave aan de massa heeft bevolen van de vierhonderd vellen van muskusratten en van de vier vellen van zilvervossen door appellant in pand genomen;

Nopens de intresten :

Overwegende dat appellant in een schrijven van 1 december 1952 aan gefailleerde had laten weten bij het bedrag van de onbetaalde wissels de protestkosten en de intresten te zullen voegen, maar dat nergens in de briefwisseling spraak is van een rentevoet van 6 %;

Overwegende dat de eerste rechter de vraag tot betaling van interesten heeft afgewezen bij gebrek aan in morastelling van de schuldenaar; dat hij hierbij vergeten heeft dat de akten van protest wegens wanbetaling van geaccepteerde wissels als in morastelling gelden; dat dienvolgens de intresten verschuldigd zijn aan de wettelijke rentevoet in handelszaken, te weten 700 fr. door appellant in ondergeschikte orde gevorderd en door de curator, wat het bedrag betreft, niet betwist;

Nopens een verhogings-beding :

Overwegende dat de facturen van appellant aan de voorzijde onderaan de melding dragen : « Verkoopsvoorwaarden, zie verso » en op de rugzijde onder meer : « Zo het beloop van deze faktuur aanleiding geeft tot het instellen van een gerechtelijke actie, wordt het verhoogd met een schadeloosstelling van 15% dit als vergoeding met een minimum van 1.000 fr. »; dat appellant uit dien hoofde 4.002,10 fr. aan zijn schuldvordering toevoegt;

Overwegende dat de eerste rechter deze toevoeging heeft afgewezen bij gebrek aan bewijs van de uitdrukkelijke toestemming van gefailleerde, oordelend dat een stilzwijgende toestemming niet volstaat;

Overwegende dat de verkoopsvoorwaarden voorkomend op de faktuur geacht moeten worden dezelfde te zijn als bij de onderhandelingen, leidend tot de koop bedongen, ten ware het tegendeel bewezen ware; dat zelfs indien het bewezen is dat bij het sluiten van de koop van geen verhogingsbeding spraak is geweest, het stilzwijgen van de koper na ontvangst van de faktuur en in het onderhavig geval na ontvangst van vier facturen als een instemming met de verkoopsvoorwaarden op de faktuur moet beschouwd worden, ten ware dat ze aan de aandacht van een normaal oplettend mens konden ontsnappen; dat dit met de facturen van appellant niet het geval is, waar op de voorzijde verwezen wordt naar de verkoopsvoorwaarden op de rugzijde en deze voorwaarden slechts enkele regels in de twee landstalen behelzen;

Overwegende dat dientengevolge de som van 4.002,10 frank door de gefailleerde verschuldigd is;

Nopens het plan :

Overwegende dat de eerste rechter niet bewezen acht dat er tussen appellant en gefailleerde een regelmatige pandovereenkomst tot stand gekomen was, daar appellant zou nagelaten hebben en de omstandigheden en de

datum ervan aan te duiden; dat nochtans in de bundel van de curator een stuk berust, gedagtekend van 16 september 1952, waarbij appellant kwijting geeft van de overhandiging als « borg » van vierhonderd vellen van muskusratten en van vier vellen van zilvervossen, die aan gefailleerde zouden teruggegeven worden na betaling van zijn rekening; dat moeilijk op meer duidelijke wijze in pand gegeven kon worden; dat daarenboven betreffende deze inpandgeving brieven tussen partijen gewisseld werden op 8 en 15 september 1952;

Overwegende dat krachtens artikel 445 van de wet van 18 april 1851 een pand door de gefailleerde overhandigd gedurende het tijdstip, door het vonnis van faillissement aangeduid, als tijdstip van schorsing van betaling of gedurende de tien voorafgaande dagen, nietig is en zonder gevolg ten overstaan van de massa; dat in de onderhavige zaak het vonnis van faillissement dd. 16 april 1953 het tijdstip van schorsing van betaling gesteld heeft op zes maand, te rekenen van het verzoekschrift tot het bekomen van een gerechtelijk akkoord door gefailleerde ingediend op 23 februari 1953, wat het tijdstip van schorsing van betaling een aanvang doet nemen op 23 augustus 1952;

dat dientengevolge de pandovereenkomst met appellant binnen het tijdstip van schorsing van betaling valt;

Overwegende dat de eerste rechter evenwel artikel 24 van de wet van 25 september 1946 verkeerd heeft toegepast; dat gezegd artikel toelaat het tijdstip van schorsing van betaling te laten aanvangen zes maand voor het verzoek om een gerechtelijk akkoord, doch alleen in de gevallen waarbij het gerechtelijk akkoord verworpen werd op grond van de alinea 1 van artikel 27 en van artikelen 7 of 8 van gezegde wet; dat in het onderhavige geval het gerechtelijk akkoord verworpen werd op grond van artikel 2, omdat de meerderheid van de schuldeisers van de gefailleerde die voor het akkoord stemden, niet de twee derden van zijn totaal passief vertegenwoordigden;

Overwegende dat dientengevolge het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Veurne dd. 16 april 1953 strijdig is met alinea 3 van artikel 442 van de wet op het faillissement, luidens hetwelk het tijdstip van schorsing van betaling niet verder mag teruggevoerd worden dan zes maanden voor het vonnis van faillissement, hetzij in casu 16 oktober 1952; dat de betwiste pandgeving dagtekent van 16 september 1952 en dus buiten het tijdstip zou moeten vallen;

Overwegende dat evenwel de nietigheid van artikel 445, alhoewel van openbare orde in de zin dat geen overeenkomst ervan afwijken mag, toch een betrekkelijke nietigheid is, waarop alleen de curator in naam van de massa van de schuldeisers zich beroepen kan; dat waar in de onderhavige zaak de curator in eerste aanleg, weliswaar de overhandiging van de in pand gegeven huiden vorderde om ze in openbare veiling aan de man te brengen, hij nochtans nooit het voorrecht van appellant op de prijs ervan betwist heeft, ook niet voor de eerste rechter in zijn besluiten van 9 juni 1953 en nog veel minder in beroep, alwaar hij zich schikt naar het oordeel van het Hof; dat het derhalve de rechter niet toekomt de nietigheid van deze pandovereenkomst van ambtswege uit te spreken (Fredericq, T. 7, n° 105, blz. 214; n° 108, blz. 216);

Overwegende dat luidens artikelen 542 en volgende van de wet van 18 april 1851 het faillissement geen invloed heeft op de rechten van de pandhebbende schuldeiser, tenzij de curator hem uitbetale, wat in het onderhavige geval niet geschied is; dat de pandhebbende schuldeiser het recht bezit het pand te vervreemden op de wijze voorzien door artikelen 4 en volgende van de wet van 5 mei 1872 en dat zelfs zolang

hij hiertoe niet is overgegaan zijn schuldvordering, luidens artikel 542 slechts voor memorie in het passief mag ingeschreven worden; dat in geval de prijs van het verkochte pand het bedrag van de schuldvordering van appellant zou te boven gaan, hij, krachtens artikel 544, gehouden is het verschil aan de curator uit te keren, terwijl in het omgekeerd geval het verschil als een gewone schuldvordering in het failliet zal worden opgenomen;

Om deze redenen :

Het Hof,

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935;

Gehoord in zijn eensluidend advies de heer advocaat-generaal Matthijs;

Alle andere of meeromvattende besluiten als ongegrond verwerpend;

Ontvangt het beroep; verklaart het gegrond; dienvolgens doet het bestreden vonnis te niet, waar het de onvoorwaardelijke overhandiging bevolen heeft van de vierhonderd huiden van muskusratten en van de vier huiden van zilvervossen, aan appellant in pand gegeven; zegt voor recht dat deze overhandiging slechts moet geschieden tegen betaling aan appellant van zijn schuldvordering zoals hierna bepaald; machtigt bij niet betaling, appellant het pand te verkopen op de wijze door de wet van 5 mei 1872 voorzien; beveelt aan appellant het gebeurlijk batig slot in handen van de curator te storten;

En voor het overige het bestreden vonnis verbeterend; bepaalt het bedrag van de schuldvordering van appellant op 28.489,40 frank in plaats van 23.878,30 frank; zegt dat de inschrijving van deze schuldvordering in het passief van het faillissement Van Synghele Karel slechts voor memorie zal geschieden zolang de verkoop van het pand niet is voltrokken en naderhand in het gewoon passief zal behouden blijven voor het onbetaald gebleven gedeelte van de schuldvordering;

Bevestigt voor het overige het bestreden vonnis en veroordeelt geïntimeerde q.q. tot de kosten van de aanleg.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1e Kamer bis. — 12 juli 1956.

Voorzitter : M. Janssens.

Rechters : M.M. Cornette en Hernould.

Advocaten : Mrs Le Paige en Aerts.

Bevel krachtens artikel 214i B. W. — Vatbaarheid voor hoger beroep. — Interdictie. — Afstand van door de vrouw ingeleide echtscheidingsprocedure.

Bevel krachtens artikel 214i B. W. Wanneer er betwisting is geweest betreffende de gegrondheid van het verzoek en het uitgesproken bevel een van partijen benadeelt, krijgt het bevel het karakter van eigenlijke rechtspraak en is als dusdanig vatbaar voor hoger beroep.

Vatbaar voor hoger beroep is ieder bevel op verzoekschrift, dat een partij benadeelt, wanneer dit hoger beroep niet uitdrukkelijk verboden wordt door de wet.

De omstandigheid, dat een voorlopige beheerder benoemd is, kan niet de toepassing van artikel 214i B. W. beïnvloeden, daar deze benoeming niet van

aard is om de onder beheer geplaatste persoon voortaan in staat te stellen zijn wil uit te drukken; artikel 214i is overigens ook van toepassing in geval van interdictie, in welk geval de geïnterdiceerde steeds door een voogd of curator vertegenwoordigd is.

De vrederechter blijft bevoegd uitspraak te doen krachtens artikel 214i B. W. wanneer vroeger een bevel van de voorzitter der Rechtbank is verleend, waarbij als voorlopige maatregelen een uitkering tot levensonderhoud aan de vrouw is toegekend, nadat deze een verzoekschrift tot echtscheiding tegen haar man had ingeleid, doch later van de echtscheidingsprocedure afstand heeft gedaan.

Van Ham-Van Wabeke t/ Mr Aerts q.q. (Van Ham).

Gezien de stukken van het geding, o.m.:

1° het in regelmatige vorm voorgebrachte bevel van de heer vrederechter van het kanton Borgerhout, in datum van 29 mei 1956, waartegen beroep;

.....

Overwegende dat het beroep tijdig is en in regelmatige vorm werd ingesteld;

Dat echter geïntimeerde aanvoert dat het niet ontvankelijk is, omdat geen verhaal bestaat tegen bevelen, uitgevaardigd op basis van artikel 214i van het Burgerlijk Wetboek;

Overwegende dat eerst dient opgemerkt te worden dat de bestreden uitspraak dd. 29 mei 1956, geveld werd nadat de heer vrederechter appellante had uitgenodigd en deze ter zitting, bijgestaan door haar raadsman, onderhoord had;

Overwegende dat de bestreden uitspraak dus een tegensprekelijk karakter heeft; dat zij niet kan gelijkgesteld worden met een zuivere akte van willige rechtspraak;

Overwegende dat, wanneer, zoals ter zake, er betwisting is geweest betreffende de gegrondheid van het verzoek en wanneer de geveldde uitspraak een der partijen benadeelt, deze het karakter neemt van een eigenlijke rechtspraak, welke als dusdanig vatbaar is voor verhaal (Verbreking, 9 januari 1851, Pas. I, 188);

Overwegende dat vatbaar is voor verhaal ieder bevel op verzoekschrift welk een partij benadeelt, wanneer dit verhaal niet uitdrukkelijk verboden wordt door de wet (lees: Rép. Prat. de Droit Belge, V°, Appel en Matière Civile et Commerciale, n° 191, en de aangehaalde rechtsleer en rechtspraak, alsook het arrest van Verbreking van 13 maart 1952, Pas. 1952, I, 431);

Overwegende derhalve dat het beroep als ontvankelijk voorkomt.

Ten gronde :

Overwegende dat uit de gegevens der zaak niet gebleken is dat er zich een wijziging heeft voorgedaan in de toestand van partijen, sedert het bevel van 7 februari 1956, waarbij appellante gemachtigd werd maandelijks een bedrag van 5.000 frank te innen op de geblokkeerde rekening;

Overwegende dat de omstandigheid dat een voorlopige beheerder benoemd werd niet de toepassing van artikel 214i van het Burgerlijk Wetboek kan beïnvloeden, daar, zoals appellante het terecht doet gelden, deze benoeming niet van aard is om de onder beheer geplaatste persoon voortaan in staat te stellen zijn wil uit te drukken; dat overigens artikel 214i ook van toepassing is in geval van interdictie, waar de geïnterdiceerde steeds vertegenwoordigd is door een voogd of curator;

Overwegende dat appellante desbetreffende ook terecht doet gelden dat zelfs vóór de benoeming van Mr E. J. Aerts, haar echtgenoot voorzien was van de voorlopige beheerder, aangeduid door artikel 30 van de wetten van 18 juni 1850, 28 december 1873;

Overwegende dat men de eerste rechter niet kan volgen, daar waar hij zich beroept op het bevel van de heer voorzitter der Rechtbank, verleend in het jaar 1954, waarbij als voorlopige maatregel aan appellante, die een verzoekschrift tot echtscheiding tegen haar man had ingeleid, een onderhoudsgeld van 2.500 frank per maand werd toegekend om hieruit af te leiden dat hij niet meer bevoegd was om uitspraak te doen bij toepassing van artikel 214i, omdat er reeds een titel bestond;

Dat immers uit de omstandigheden der zaak voldoende gebleken is dat appellante verzaakt heeft aan de procedure van echtscheiding; dat deze verzaking namelijk blijkt uit het feit dat zij de procedure van echtscheiding moest staken na de preliminaire phase, dus vóór de citatie voorzien bij artikel 241 van het Burgerlijk Wetboek, omdat zij door de krankzinnigheid van haar echtgenoot in de onmogelijkheid werd gesteld de procedure voort te zetten; dat zij zulks deed gelden in het verzoekschrift, strekkende tot het bekomen der machtiging van afhouding (machtiging, die haar toegestaan werd door het bevel van 7 februari 1956), daar waar uitdrukkelijk vermeld werd: «dat deze toestand (van haar echtgenoot) bestendig schijnt te moeten worden, derwijze dat het geding in echtscheiding niet zal kunnen doorgedreven worden»;

Overwegende dat voormelde omstandigheden niet anders kunnen uitgelegd worden dan door de wil van appellante afstand te doen van de procedure van echtscheiding;

Overwegende dat, zoals reeds gezegd, de procedure van echtscheiding nog steeds in de preliminaire phase was; dat deze preliminaire phase niet aan de eigenlijke juridictie behoort; dat, volgens de algemene principes desbetreffende de verzaking slechts dient aanvaard te worden door de verwerende partij, wanneer zij zich voordoet nadat het gerechtelijk contract tussen partijen tot stand is gekomen, d.w.z. nadat de verweerder zijn verweermiddelen ten gronde heeft doen betekenen (lees: A. Pierard: Divorce et Séparation de Corps, t. II, 496);

Overwegende dat in casu het gerechtelijk contract nog niet tot stand gekomen was, vermits er nog niet gedagvaard werd overeenkomstig artikel 241 van het Burgerlijk Wetboek;

Overwegende dat bijgevolg dient aangenomen te worden dat appellante aan de procedure van echtscheiding verzaakt heeft en zodoende de eerste rechter bevoegd was om het bevel, waarvan thans de intrekking gevorderd wordt, te vellen;

Overwegende dat appellante drie kinderen ten haren laste heeft; dat zij zulks reeds deed gelden in haar oorspronkelijk verzoekschrift, zodat de heer vrederechter hiervan op de hoogte was, wanneer hij de afhouding op de som van 5.000 frank vaststelde;

Overwegende dat appellante niet de pensioonskosten van de vier andere kinderen moet bekostigen; dat zij nochtans deze kinderen moet gaan bezoeken, hetgeen ongetwijfeld reiskosten veroorzaakt, alsook andere uitgaven zoals geschenken, enz.;

Overwegende dat appellante niet betwist een handel uit te baten; dat zij echter betoogt dat deze handel voor zeer zware lasten staat; dat er geen elementen worden voorgebracht om deze aanvoering te weerleggen;

Overwegende dat de maandelijkse afhouding van 5.000 frank, toegekend door het bevel van 7 februari 1956, gelet op de toestand van partijen, niet als overdreven voorkomt;

Overwegende derhalve dat er geen aanleiding bestaat voornoemd bevel in te trekken of de toegekende afhouding te verminderen;

Om deze redenen,

De Rechtbank,
Rechtdoende in hoger beroep en op tegenspraak;
Alle verdere en strijdige besluiten van de hand wijzende;

Na erover beraadslaagd te hebben;

Verklaart het beroep ontvankelijk en gegrond;
Dienvolgens doet het bestreden bevel van 29 mei 1956 te niet en doende wat de eerste rechter had moeten doen, zegt dat het verzoekschrift tot intrekking door geïntimeerde aan de heer vrederechter aangeboden, ongegrond was;

Derhalve handhaaft het bevel van 7 februari 1956;
Verwijst geïntimeerde in de kosten van beide instanties.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE LEUVEN

1e Kamer — 6 juli 1956.

Voorzitter: M. Meulemans.

Rechters: MM. Boeyé en Helleputte.

Advocaten: Mrs Calloud en Baeté.

Verkeersongeval. — In leven gebleven slachtoffer volledig schadeloos gesteld. — Geen vergoeding van morele schade aan zijn echtgenote.

Het grootste gedeelte van de rechtspraak is van oordeel dat, wanneer het slachtoffer in leven is gebleven en volledige vergoeding heeft bekomen, er geen aanleiding bestaat tot ontkenning van vergoeding van morele schade aan zijn naastbestaanden, daar hun eigen leed slechts de weerspiegeling is van het door het slachtoffer geleden leed.

Aerts-Jacobs t/ Van Kerckhoven en
N.V. Brouwerij Ardor.

Overwegende dat de eis ertoe strekt verweerders solidair te horen veroordelen om aan aanlegsters te betalen een som van 120.000 fr. met de verwijlsintresten sedert 3 mei 1952, de gerechtelijke intresten en de kosten, wegens de morele schade door aanlegster geleden tengevolge van een verkeersongeval waardoor haar echtgenoot een fysieke bestendige werkonbekwaamheid van 70% heeft ondergaan;

Overwegende dat verweerders door vonnis der Corr. Rechtbank van Leuven, de dato 12 november 1952, thans in kracht van gewijsde getreden, verantwoordelijk werden gesteld voor dit ongeval; dat dhr Aerts een bedrag van 1.747.800 fr. bekomen heeft ten titel van schadeloosstelling;

Overwegende dat aanlegster om morele schade verzoekt wegens de grote angst in dewelke zij heeft verkeerd tijdens de dagen die het ongeval hebben gevolgd en tijdens veelvoudige heekkundige bewerkingen onder narcose die haar echtgenoot heeft ondergaan, wegens het verdriet dat zij haar leven lang zal gevoelen om reden van de fysieke verminking van haar wederhelft, en, eindelijk wegens de erge stoornis

in haar echtelijk leven teweegebracht daar ze gespeend is van reizen, cinema, enz. in gezelschap van haar echtgenoot aan wie ze integendeel voortdurende bewaking en oppas moet verlenen;

Overwegende dat aanlegster ten onrechte beweert dat in soortgelijke gevallen de rechtbanken thans algemeen een vergoeding voor morele schade toekennen aan de wederhelft van het slachtoffer; dat integendeel het grootste gedeelte van de rechtspraak van oordeel is dat wanneer het slachtoffer het leven heeft behouden en volledig vergoed werd, zoals in onderhavig geval, er geen aanleiding bestaat tot toekenning van morele schade aan de naastbestaanden, daar hun eigen leed slechts de weerspiegeling is van het leed van het slachtoffer dat schadeloos werd gesteld;

Overwegende dat het terzake uit het verslag van dhr Wetsdokter Van Hemelrijck die tot het onderzoek van het slachtoffer op 9 december 1953 overging blijkt dat M. Aerts niet het gebruik van zijn twee benen verloren heeft, zoals door aanlegster beweerd, doch dat het rechterbeen niet kan worden gebruikt wegens de volledige verlamming van de kuit- en voetspieren met gevoelloosheid van gans het rechter onderbeen en voet; dat eindelijk het slachtoffer zich met krukken kan voortbewegen;

Overwegende derhalve dat aanlegster niet ernstig kan volhouden noch dat haar echtelijk leven in erge mate zou zijn gestoord, noch dat haar echtgenoot onophoudende oppas vereist, noch dat zij voortdurend lijdt bij het aanschouwen van zijn gebrek;

Overwegende verder dat aanlegster niet het minste bewijs bijbrengt dat haar echtgenoot vier heelkundige bewerkingen onder narcose heeft ondergaan, en hij een jaar lang bedlegerig zou zijn geweest; dat de verslagen van wetsdokter Van Hemelrijck enkel spreken van een behandeling van twee maanden door dokter Mulier nl. een maand in een gipstoestel en een maand in bestendige extensie en daarna een physiotherapeutische behandeling der verlamde spieren door dokter Vermeersch;

Overwegende dat het derhalve uitgesloten is, dat aanlegster buitengewoon grote angst doorstaan heeft tijdens de behandeling van haar echtgenoot voor een beenbreuk;

Overwegende dienvolgens dat er in casu geen omstandigheden aanwezig zijn van aard een uitzonderlijke morele schade aan aanlegster toe te kennen.

Om deze redenen :

de Rechtbank,

Alle andere besluiten verwerpend,

Zegt de eis van aanlegster ongegrond en wijst hem af.

Veroordeelt aanlegster tot de kosten.

Vlaamse Juristen,

abonneert U

op het

Rechtskundig Weekblad

CORRECTIONELE RECHTBANK TE KORTRIJK

6 juni 1956.

Alleensprekend rechter : M. Rommel.

O.M. : M. Christiaens.

Advocaat : Mr D'Hulst.

Onrechtmatige daad (verduistering). — Herstel in natura.

In principe wordt herstel van de schade in natura bevolen; aldus dient de zaak, waarvan de benadeelde werd beroofd (in casu door verduistering), zelf te worden teruggegeven; slechts wanneer de zaak verdwenen is, dient herstel in speciën te worden toegekend.

De benadeelde heeft geen keuze tussen de teruggave in natura en de vergoeding in geld; bij teruggave in natura kan hij evenwel eventuele schadevergoeding in geld vorderen wegens de tijdens de duur van de beroving veroorzaakte beschadiging van het voorwerp.

O.M. en N.V. Le Super t/ G.

Wijzende nopens de eis van de burgerlijke partij N.V. « Le Super » :

Overwegende dat de burgerlijke partij ten titel van schadevergoeding een vergoeding vraagt van 6.380 frank;

Overwegende dat van stonde af de vraag dient gesteld te worden, of de benadeelde partij de keuze heeft tussen de teruggave in natura of de schadevergoeding;

dat daarenboven de moeilijkheid zich kan voordoen dat de inbeslaggenomen voorwerpen door derden werden verkregen ter goeder trouw om ze bijvoorbeeld te hebben aangekocht op de markten of in een openbare verkoping of van een handelaar die dergelijke zaken verkoopt (art. 2279 B.W.B.);

Dat in casu verdachte het Balex-toestel met toebehoren, dewelke hij bij zijn-op-proef-aanvaarding van burgerlijke partij als demonstratiestoestel op 15 december 1955 had verkregen, reeds op 24 december 1955 verkocht in een café aan de genaamde Spilliers voor de prijs van 2.700 frank;

Dat kwestieus toestel en toebehoren door de gerechtelijke politie werden inbeslaggenomen bij laatstgenoemde Spillier Richard en ter griffie van de correctionele rechtbank werden neergelegd;

Overwegende dat in principe, de herstelling van de schade in natura pleegt te worden bevolen; dat aldus de zaak zelf waarvan het slachtoffer werd beroofd dient te worden teruggegeven en slechts bij gebrek van dezelfde d. i. wanneer de zaak verdwenen is, de herstelling in speciën dient te worden toegekend (Rev. Crit. Jur. Belge, 1955 : blz. 266, n° 109, Argt uit art. 2279, 2280 B.W., Verbr. 20.3.1953, Pas. 1953, 1, 552);

Overwegende dat de zaak inbeslaggenomen werd zodat de hersamenstelling in natura mogelijk is; dat de burgerlijke partij geen keuze heeft tussen de teruggave in natura en de vergoeding in geld; dat zij evenwel bij een teruggave in natura, de eventuele schadevergoeding zal kunnen vorderen wegens de beschadiging aan het voorwerp veroorzaakt tijdens de duur van de beroving;

Overwegende dat Spillier in wiens handen het kwestieuze toestel met bijbehoren werd inbeslaggenomen als een bezitter ter kwader trouw dient aangezien te worden; dat hij het voorwerp niet heeft aangekocht

op een markt, in een openbare plaats of van een handelaar die dergelijke zaken verkoopt;

dat meer bepaald, wat dit laatste punt betreft, door het gerechtelijk onderzoek is bewezen dat Spillier het voorwerp aankocht tegen een spotprijs — in een herberg — en uit handen van een gebruiker (verdachte) die op het ogenblik van het aanbod onder invloed van de drank verkeerde dat verdachte daarenboven slechts één toestel bezat met dewelke hij de demonstratie in de herberg uitvoerde; zodat hij bezwaarlijk door de in de herberg aanwezige personen als « handelaar in dergelijke zaken » kan worden aangezien;

Dat Spillier in de gegeven omstandigheden bij de aankoop van kwestieus Balex-toestel zich bewust was van de twijfelachtige wettelijkheid van het eigendomsrecht van verdachte op de zaak (De Page : V, n° 1079 en volgende);

Dat aldus in eerste instantie de teruggave van het inbeslaggenomen Balex-toestel aan de burgerlijke partij dient toegewezen te worden;

Dat de burgerlijke partij niet bewijst noch voorhoudt te bewijzen enige schade te hebben geleden, zodat zij dient verondersteld volledig hersteld te zijn door de teruggave;

Om deze redenen,

Beveelt de teruggave van het inbeslaggenomen Balex-toestel met bijbehoren aan de burgerlijke partij N.V. « Le Super »;

Verwerpt de eis wat het meergevorderde betreft; Veroordeelt G. M. tot de kosten.

CORRECTIONELE RECHTBANK TE BRUGGE

3 november 1955.

Voorzitter : M. Fraeys.

Rechters : M.M. De Nys en Eeman.

Openbaar Ministerie : M. Lamiroy.

Advocaten : Mrs Hoste en Willems.

Wegverkeer. — Begrippen « spoor », « spoorvoertuig » en « openbare weg » in artikel 18 verkeersreglement. — Onbewaakte overweg. — Gemis aan signalisatie niet oorzaak van het ongeval, indien de weggebruiker met het bestaan van de onbewaakte overweg bekend was.

Artikel 18 van het verkeersreglement, sprekend van « spoor » en « spoorvoertuig », maakt geen onderscheid tussen een tram, een stoomtrein of een elektrische trein, zodat niet kan worden beweerd, dat het uitsluitend van toepassing zijn zou op de tramwegen.

Inzake verkeer moet als « openbare weg » worden beschouwd elke weg, die voor het openbaar verkeer toegankelijk is, zelfs indien die weg particulier eigendom is.

Het gemis aan signalisatie van een onbewaakte overweg en het ongeval staan niet in oorzakelijk verband, indien de verdachte niet ontkent het bestaan van deze overweg te hebben gekend en zelfs beweert zich te hebben gedragen zoals iemand, die zich bewust was van het gevaar, dat deze overweg oplevert.

Openbaar Ministerie en N.M.B.S. t/ Stubbe.

Overwegende dat het artikel 18 der wegcode (K.B. van 8 april 1954) spreekt van « spoor » dat de openbare weg gelijkgronds kruist, en van « spoorvoertuig »; dat het artikel dus geen onderscheid maakt tussen een tra, een stoomtrein of een elektrische trein, zodat niet kan beweerd worden, zoals verdachte het doet, dat het uitsluitelijk van toepassing zou zijn op de tramwegen;

Overwegende dat in zake verkeer als « openbare » weg moet beschouwd worden elke weg die voor het openbaar verkeer toegankelijk is, zelfs indien deze weg privaats eigendom is; dat in casu niet wordt betwist dat de Sparrestraat, die privaats eigendom is, nochtans toegankelijk is voor het doorgaand verkeer van het publiek, dat de Sparrestraat dan ook een « openbare » weg is in de zin van artikel 18 der wegcode;

Overwegende dat, inderdaad geen enkele signalisatie de spooroverwegen aankondigt; dat het gemis aan signalisatie in casu geen oorzakelijk verband houdt met het kwestieus ongeval, vermits verdachte Stubbe André niet loochent het bestaan van deze overweg gekend te hebben en zelfs beweert zich gedragen te hebben als iemand die zich bewust was van het gevaar welke deze overweg vertegenwoordigt, vermits hij in het proces-verbaal van de politiecommissaris (stuk 7 van de bundel) verklaart : « ik heb volledig stilgehouden ten einde links en rechts na te gaan of het spoor vrij was »;

Overwegende dat de rechtbank bij haar ter plaatsbegeving op 13 oktober 1955 heeft kunnen vaststellen dat een autogeleider komende uit de richting van waaruit de verdachte kwam, die voor het spoor stopt, een uitzicht heeft van ongeveer 150 meter op het spoor in de richting van Eeklo en er ongeveer 8 seconden verlopen tussen het ogenblik waarop een spoorvoertuig kan waargenomen worden en het ogenblik waarop dit de overweg bereikt; dat hieruit blijkt dat, hadde verdachte aandachtig uitgezien, hij het ongeval had kunnen vermijden;

Overwegende dat verdachte Stubbe André zich derhalve plichtig heeft gemaakt aan overtreding op artikel 18 van de wegcode (K.B. van 18 april 1954) namelijk, om weggebruiker zijnde op de openbare weg, wanneer een spoor in de openbare weg is aangelegd of deze gelijkgronds kruist, bij het naderen van een daarop rijdend spoorvoertuig, verzuimd te hebben het spoor vrij te maken en er zich zodra mogelijk van te verwijderen, zodat de doorgang vrij komt, dat het dan ook past het hem ten laste gelegde feit op deze grond te herkwalficeren; dat verdachte zich op deze herkwalficerende telastlegging heeft verdedigd;

Overwegende dat de burgerlijke partij een hoofdschadevergoeding opvoert van 6.677 frank; dat zij voor dit bedrag een factuur voorbrengt welke door de verdachte en medegedaagde niet wordt betwist; dat de burgerlijke partij, weliswaar, een minnelijke schikking voor een minder bedrag aan verdachte voorstelde, doch dat deze transactie niet aanvaard werd door gedaagden en dan ook thans van alle kracht ontbloot is; dat de door de burgerlijke partij gevorderde schadevergoeding dan ook als billijk en verrechtvaardigd voorkomt;

Overwegende dat de tweede gedaagde Stubbe Camiel burgerlijk en elkheelijk met zijn aangestelde zoon Stubbe André aansprakelijk dient verklaard voor de uit te spreken veroordelingen tot geldboete, gedingskosten en schadevergoeding ten laste van zijn aangestelde uit te spreken, die de schade heeft veroorzaakt en het feit gepleegd tijdens de uitvoering der ambtsbezigheden, waartoe hij hem had aangewend;

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST-NIKLAAS

1e Kamer — 10 juli 1956

Voorzitter : M. Dirix.

Rechters : MM. Blauwaert en Maes.

Referendaris : M. Cloquet.

Advocaten : Mrs De Schrijver en Melis.

Koopovereenkomst. — Verkoop door in België wonende verkoper aan in buitenland wonende koper. — Bevoegdheid van de Belgische rechter en toepasselijkheid van de Belgische wet. — Door de koper beweerde niet-conformiteit van de geleverde waar. — Exceptio non adimpleti contractus.

Indien de verkoper in België zijn woonplaats heeft, de koopovereenkomst in België is tot stand gekomen, de koopwaar in België moest worden afgehaald en de kosten van vervoer door de koper moesten worden gedragen, terwijl de koper zijn woonplaats heeft in het buitenland, is de Belgische rechter bevoegd kennis te nemen van een uit die koopovereenkomst ontstane geschil en is de Belgische wet toepasselijk.

Wanneer de koper beweert, dat de geleverde waar niet conform is, moet hij niet alleen onmiddellijk protesteren bij de verkoper, doch is eveneens, bij ontstentenis van akkoord vanwege de verkoper nopens de reclamatie, verplicht een deskundig onderzoek uit te lokken, en — zoals bepaald in art. 1648 B.W. — zinnen een korte termijn in rechte te handelen.

De koper is niet meer gerechtigd bezwaren te doen gelden wegens niet-conformiteit van de waar, wat betreft haar zichtbare gebreken, wanneer hij over die waar heeft beschikt, o.a. door ze verder te verkopen.

Wanneer de koper het eerst geleverde gedeelte van een order niet betaalt, is de verkoper gerechtigd de verdere uitvoering van het order afhankelijk te stellen van de betaling van de sedert maanden geleverde waar.

Cooreman t/ Van Baerle.

Overwegende dat de vordering enerzijds strekt tot de betaling, als prijs van geleverde waar, van 75.645 fr., bedrag welke eiser onder het geding tot 62.380 fr. heeft herleid;

dat zij anderdeels strekt tot de verbreking van de tussen partijen afgesloten koopovereenkomst voor het deel dat nog diende uitgevoerd te worden, en tot betaling van 35.000 fr. als vergoeding wegens de schade welke eiser beweert te ondergaan uit hoofde van de gevorderde verbreking;

Overwegende dat verweerder zijnerzijds bij weder-eis eveneens vraagt dat de overeenkomst zou worden verbroken verklaard, doch ten nadele van de eiser; dat hij eveneens een vergoeding eist als gevolg op de verbreking die zou uitgesproken worden;

Overwegende dat verweerder niet beweert dat de overeenkomst tot stand is gekomen elders dan te Sint Nikolaas-Waas, waar de hoofdbestelling bij eiser moet toegekomen zijn zoals het te vermoeden is, wanneer het anderdeels bewezen is dat de aanvullende bestellingen (van 13 juni, van 27 juni en van 13 augustus 1955) te St-Niklaas ter kennis van eiser werden gebracht;

Overwegende dat de verkoper in België is gevestigd, dat de overeenkomst in België tot stand kwam, dat de

waar af te halen was in België en dat de kosten van vervoer door de koper te dragen waren;

dat verweerder niet betwist, dat een Belgische rechtbank bevoegd is om het geschil te beslechten, alhoewel hij niet in België woont (vergelijkt : Pouillet : Droit international privé belge, nr. 300, blz. 346, 4° — De Vos : Le problème des conflits de lois, II, n° 562 en 563);

Overwegende dat in aanwezigheid van die verschillende feiten het dient aangenomen te worden dat de Belgische wet op onderhavig geval toepasselijk is;

Overwegende dat luidens het Belgisch recht en namelijk luidens de in België heersende rechtspraak, het de koper behoort, wanneer hij beweert dat de geleverde waar niet conform is, niet alleen onmiddellijk protest aan te tekenen bij de verkoper, doch eveneens, bij ontstentenis van akkoord vanwege de verkoper nopens de reclamatie, een deskundig onderzoek uit te lokken en — zoals voorzien door artikel 1648 van het B.W. — binnen een korte termijn in rechte te handelen;

Overwegende dat verweerder zich niet gedragen heeft naar voormelde voorschriften;

Overwegende dat zijn laatste reclamaties bovendien niet gegrond voorkomen;

Overwegende dat de koper inderdaad niet gerechtigd is de conformiteit van de waar te beknibbelen wat betreft haar zichtbare gebreken, wanneer hij over gezegde waar heeft beschikt, o. a. wanneer hij ze verder verkocht heeft zoals dit het geval is voor verweerder;

dat verweerder inderdaad in zijn schrijven van 22 september 1955 bekend, dat hij de beweerde gebreken « reeds opgemerkt had bij ontvangst », doch dat hij nog geprobeerd heeft of de klanten deze wilden behouden;

Overwegende dat verweerder minstens zijn voorbehouden aan eiser had dienen kenbaar te maken bij de ontvangst, indien hij wilde beletten dat het verder verkopen en leveren van de waar door hem met kennis van zaak, niet als een aanvaarding van gezegde waar zou beschouwd worden;

Overwegende dat eiser de houding van verweerder betreffende de laattijdige reclamatie terecht niet beaamde;

dat het begrijpelijk is dat eiser eerder verlangde de order te annuleren voor het nog niet geleverd deel, dan verder blootgesteld te blijven aan reclamaties na aanvaarding en terugverkoop van de waar door verweerder;

Overwegende dat verweerder met de voorgestelde annulatie niet instemde en integendeel eisen aanvaarde tot levering van de rest van de order;

Overwegende dat het aan eiser niet kan verweten worden dat hij de verdere uitvoering van de order afhankelijk maakte van de betaling door verweerder van de sedert maanden geleverde waar;

Overwegende dat die exceptie « non adimpleti contractus » ontvankelijk was;

dat verweerder ten onrechte die ontvankelijkheid betwist onder voorwendsel dat elke levering afzonderlijk zou dienen beschouwd te worden, zodat de vertraging in de betaling van vroegere leveringen geen invloed zou kunnen hebben op de nog verwachte leveringen, elke levering zijnde — volgens verweerder — als een afzonderlijk contract te beschouwen;

Overwegende dat dit standpunt niet gegrond voorkomt;

dat de verschillende reeds gedane en nog onuitgevoerde leveringen inderdaad deel maken van één enkel order;

dat de eenheid van overeenkomst o. a. blijkt uit de bewoordingen door verweerder zelf gebruikt wanneer hij op 20 januari 1956 in een brief gericht tot zijn raadsman, spreekt van «de order voor levering op 1 Aug.» en van «de schriftelijke nabestellingen op 13-6, 27-6 en 13-8», en wanneer verweerder in zijn brieven één enkele massa maakt van de 1596 stuks die te leveren waren op de aldus gedane en gewijzigde bestelling;

Overwegende dat het opmaken van verscheidene facturen naarmate een enig order wordt uitgevoerd, geen afbreuk maakt aan het feit dat er maar één order bestaat, bij delen uitgevoerd;

Overwegende dat die eenheid van de order niet belet dat de prijs van de verschillende gedeeltelijke leveringen eisbaar was naarmate de leveringen geschieden;

Overwegende dat de wijze waarop de partijen de overeenkomst hebben uitgevoerd gedurende het eerste jaar, hun akkoord bewijst nopens de betalingsvoorwaarden;

dat zoals verweerder het in zijn besluiten aanstipt, hij de facturen diende te betalen ten laatste na circa drie maanden;

Overwegende dat verweerder op het ogenblik dat hij zijn ongerechtvaardigde reclamatie liet ge'den en eiser tot levering van de rest van de order aanmaande, in het naleven van die verplichtingen tot betaling zwaar te kort was gekomen;

dat hij o.a. op 1 oktober 1955 sedert bijna zeven en half maanden de factuur van 17 februari 1955 (54.517,50 fr.) verschuldigd bleef;

dat hij nog op 10 oktober 1955 — dag van zijn aanmaning tot levering — in gebreke bleef de factuur of alleszins een groot deel van de factuur van 29 maart 1955 (31.235 fr.) te betalen;

Overwegende dat het derhalve terecht is dat eiser geweigerd heeft zijn eigen verbintenissen verder na te leven zolang verweerder niet zelf eerst zijn eigen verplichtingen zou nakomen, — verplichtingen die, chronologisch gezien, eerst dienden uitgevoerd te worden;

Overwegende dat waar de uitvoering van de overeenkomst thans niet meer verlangd of aangeboden wordt door geen een van beide partijen, in de voorwaarden zoals zij afgesloten was, gezegde overeenkomst dient te worden verbroken verklaard;

dat die verbreking dient uitgesproken te worden ten nadele van verweerder, die het eerst zijn contractuele voorwaarden niet heeft nageleefd;

Overwegende dat eiser op 24 september 1955 akkoord was om de order voor de rest te annuleren zonder enige vergoeding te eisen;

dat dit aanbod zonder aanspraak op vergoeding er nochtans op wijst dat eiser van die zaak slechts een geringe winst verhoopte;

dat het betrekkelijk groot bedrag van de retours die hij zich verplicht achtte terug te nemen, ook wijst op een minder renderende uitslag van de litigieuze zaak;

Overwegende dat eiser nochtans niet mag geacht worden aan elke vergoeding te hebben verzaakt voor het geval dat zijn voorstel tot annulatie niet zou aanvaard worden;

Overwegende dat een vergoeding van tien procent wegens winstderving op het resterend bedrag van het order, in de omstandigheden van de zaak billijk voorkomt;

dat die vergoeding belooft: tien procent van 135.985 fr. of 13.598,50 fr.;

Overwegende dat bovenstaande beschouwingen doen blijken dat de wedereis van verweerder niet gegrond voorkomt;

Om deze redenen :

de Rechtbank, makende melding dat artikels 2 en 30 tot 42 van de wet van 15 juni 1935 nageleefd werden,

Verklaart de vordering en de wedereis ontvankelijk en rechtdoende ten gronde, verwijst verweerder om aan eiser te betalen de som van 62.380,— fr. als bedrag van geleverde waren —, met de gerechtelijke intresten;

Verklaart verbroken ten nadele van verweerder de order en de aanvullende bijbestellingen tussen partijen afgesproken, voor zover gezegd order en bijbestellingen nog niet uitgevoerd waren;

verwijst verweerder om aan eiser te betalen als schadevergoeding uit hoofde van de verbreking, de som van 13.598,50 fr. met de gerechtelijke intresten;

Wijst de wedereis van de hand als niet gegrond;

Verwijst verweerder in de kosten van het geding.

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN

3e Kanton. — 8 december 1956.

Rechter : M. De Roeck.
Advocaat : Mr Van Heurck.

Vervoer tegen forfaitaire prijzen. — Geen bijkomende factuur buiten geval van overmacht.

Vervoer tegen forfaitaire prijs.

Elke bijkomende factuur, die betrekking zou hebben op dezelfde vervoeropdracht en niet steunt op elementen van overmacht, onafhankelijk van de wil van partijen, kan niet aanvaard worden.

P.V.B.A. Lanoy t/ N.V. Carro Benne.

Overwegende dat het blijkt uit de voorgelegde stukken dat verweerster in dato 2 november 1955 aan aanlegster opdracht gaf voor haar rekening het vervoer te doen van zekere goederen naar Kongo;

Overwegende dat het blijkt uit het schrijven dat aanlegster in dato 3 november 1955 aan verweerster richt, dat aanlegster deze opdracht aanvaardt;

Overwegende derhalve dat ingevolge een contract van vervoer een rechtsverband is ontstaan tussen partijen, waaraan elke derde vreemd is;

Overwegende dat op grond van deze bestaande rechtstoestand aanlegster in dato 26 november 1955 de factuur van het vervoer op regelmatige wijze aan verweerster overmaakte;

Overwegende dat deze factuur zonder enig detail te geven eenvoudig vermeldt: «Forfait depuis Fob Anvers jusque franco Elisabethville via Lobito», waarvan de prijs is 87.714 fr.

Overwegende dat uit deze vermelding op ondubbelzinnige wijze blijkt dat geen detailkosten op factuur dienen vermeld, vermits het hele vervoer geschiedt aan een forfaitaire prijs van 87.714 fr.

Overwegende dat elke bijkomende factuur die betrekking zou hebben op dezelfde vervoersopdracht, en die niet gesteund is op elementen van heikracht, onafhankelijk van de wil van partijen, niet kan aanvaard worden;

Overwegende derhalve dat de faktuur door aanlegster aan verweerster gestuurd op 2 februari 1956, bedragende 1.508 fr., met melding «Supplément de droits d'entrée réclamée par la douane coloniale» niet kan aanvaard worden.

Overwegende inderdaad dat deze kosten van douane allerm minst onvoorzienbaar waren, en geenszins hun oorsprong vinden in elementen van heirkraft;

Overwegende dat het blijkt dat verweerster bij ontvangst van die faktuur met supplement van aanlegster, in dato 3 februari 1956 een schrijven gericht heeft inhoudende dat verweerster het supplement zou betalen indien de cliënt van verweerster, die van het vervoer genoten heeft, verweerster zou betalen;

Overwegende dat de betekenis van dit schrijven eenvoudig is en dient uitgelegd als volgt: verweerster is van mening dat dit supplement niet dient betaald te worden, maar indien de derde persoon, die van het vervoer genoten heeft, het wil betalen, zal verweerster het geld niet achterhouden maar eenvoudig overmaken aan aanlegster;

Overwegende daarom dat gezegd schrijven eenvoudig dient uitgelegd als weigering van de faktuur in hoofde, en van aanvaarding van betaling in ondergeschikte orde;

Overwegende dat om deze redenen de eis van aanlegster zonder enige grond is;

Om deze redenen,

Verklaren de vordering van aanlegster ontvankelijk doch ongegrond.

Wijzen dienvolgens aanlegster af van haar eis met veroordeling tot de kosten.

BIBLIOGRAPHIE

Nederland

- Albeda W.* — De rol van de vakbeweging in de moderne maatschappij. — Hoorn, Edecea.
- Baan D. de* — Kosten van verwerving. Buitengewone lasten. — Amsterdam, FED.
- Barneveld H. van.* — Inleiding tot de algemene assurantie kennis. 2e dr. 's Gravenhage, Martinus Nijhoff.
- Berg A. L. A. van den.* — Politievraagbaak. Leiden, A. W. Sijthoff.
- Berg, C. van den.* — De structuur van de gemeentelijke uitgaven. — Leiden, H. E. Stenfert Kroese.
- Boer, E. P. D. en J. M. C. Kuin.* — Hoe is het ook weer? Populaire wegwijzer door de sociale verzekeringen. 2e dr. Amsterdam, FED.
- Brinkman H. J. en E. Hoogland.* — Adoptie in Nederland. Toelichting op de wettelijke bepalingen betreffende adoptie. Vuga-Boekerij (Arnhem, G. W. van der Wiel & C°).
- Clemens Schröner B. L. F.* — Psychische kindermishandeling. — 's Gravenhage, Martinus Nijhoff.
- Eijk N. W. A. van.* — Onze algemene ouderdomsverzekering. — IJmuiden, Vermande Zonen.
- Gebruik.* Het, maken van burgerrechtelijke vormen bij de behartiging van openbare belangen. Verslag van de algemene vergadering gehouden te Utrecht op 18 mei 1956 ter behandeling van de preadviezen van B. de Goede en M. Troostwijk. Haarlem, H. D. Tjeenk Willink & Zoon.

Gids betreffende Nederlandse literatuur en jurisprudentie in zake gemeentebeheer en -administratie over het jaar 1956. Uitgeg. vanwege de Vereniging van Nederlandse gemeenten. Bew. door P. Noorderbos en H. D. van Wijk. Met medew. van M. C. de Bode. 26e jg. Eerste halfjaar. Alphen a/Rijn, N. Samson.

Grader van der Maas A. L. — Handboek voor documentaire kredieten. 2e dr. Haarlem, Erven F. Bohn.

Haesaert J. — Het rechtsverschijnsel. Amsterdam, Noord-Hollandse U. M.

Hermesdorf B. H. D. en S. J. Fockema Andreae. — Naam en recht. Lezingen gehouden voor de naamkunde-commissie der Koninklijke Nederlandse akademie van wetenschappen op 3 maart 1956. Amsterdam, Noord-Hollandse U. M.

Laetjendecker G. — Successiewet 1956. 3e dr. Gorinchem, J. Noorduyn en Zoon.

Leidraad voor de vermogensbelasting 1957 en inkomstenbelasting 1956. Effectenkoerslijst. Amsterdam, J. H. de Bussy.

Remijn A. — De sociale verzekeringswetgeving in Nederland. 3e dr. Groningen, J. B. Wolters.

Roel J. G. P. — Wat is dat waard? Onroerend goed en de waarde daarvan. Amsterdam, FED.

Schoonderbeek W. — De geldschieterswet. Vuga-Boekerij (Arnhem, G. W. van der Wiel).

Schuttevaer H. — Handboek in zake de wetgeving op de rechten van successie van overgang en van schenking. Arnhem, S. Gouda Quint, D. Brouwer & Zoon.

Soest V. van en A. Meering. — Leidraad bij de belastingstudie. Arnhem, S. Gouda Quint, D. Brouwer & Zoon.

Sterkenburg H. Ch. — Beknopt verslag van de negendertigste internationale arbeidsconferentie. (Geneve 1956). 's Gravenhage, Staatsdrukkerij- en Uitgeversbedrijf.

Themmen P. H. — De historische ontwikkeling van de heffing van successierecht over verkrijgingen krachtens levensverzekering en derdenbeding. Groningen, J. B. Wolters.

Vegting W. G. — Het algemeen Nederlands administratierecht. Alphen a/Rijn, N. Samson.

Veldkamp G. M. J. — Economische orde en sociale politiek. Een bundel opstellen. Leiden, H. E. Stenfert Kroese.

Völlmar H. F. A. — Vennootschappen, verenigingen en stichtingen (V. v. s.). Civielrechtelijke en fiscale handleiding voor studie en praktijk. — Deventer, AE. E. Kluwer.

Vries S. A. de. — De administratie van industriële ondernemingen. 4d dr. Alphen a/Rijn, N. Samson.

Walbeehm Th. B. — Verkeer en wij. Een meer praktische dan theoretische beschouwing over het verkeersongeval en over de maatregelen, die hiertegen kunnen worden genomen. 's Gravenhage, J. Philip Kruseman.

Zwitserland

Anker R. — A comparison between the English private company and the Swiss société à responsabilité limitée with special regard to questions of liability. Bern 1956.

- Auer B. E.* — Die Warenkreditversicherung in der Schweiz. — Diss. jur. Zürich 1956.
- Brauchli B.* — Der staatsrechtliche Rekurs in Strafsachen wegen Verletzung materiellen Rechts, insbesondere das Verhältnis des Rekurses zur Kassationsbeschwerde. Diss. jur. Basel 1956.
- Cancrerria federale.* Navigazione marittima: 1. Legislazione interna. — 2. Convenzioni internazionali. — Berna 1956.
- Dubi J. E.* — La politique des frais de justice pénal en Suisse romande. Thèse droit Neuchâtel 1957.
- Fonk H. J.* — Zur Haftung für Organe und Hilfspersonen in deutschen, schweizerischen und französischen Recht. — Diss. jur. Freiburg i. Br. 1955.
- Grossen J. M.* — L'égalité du mari et de la femme au regard du droit de la famille. — Neuchâtel, Secrétariat de l'Université 1957.
- Hodel A.* — Der Zulässige Umfang der Kartelbindung und der Austritt aus Wirtschaftsverbänden nach geltendem Recht. Diss. jur. Basel 1956.
- Hunziker P. Ch.* — Ausschluss aus der Armee und Degradation nach schweizerischem Recht. Diss. jur. Basel 1956.
- Kaufmann R.* — Die St. Gallische Einkommensteuer. Objekt und Bemessung. Diss. jur. Bern 1956.
- Knecht P.* — Die Voraussetzungen der Entmündigung von Geisteskranken und moralisch Minderwertigen. Diss. jur. Bern 1956.
- Krems K. G.* — Die Konvention zum Schutze der Menschenrechte und Grundfreiheiten vom 4 November 1950 in ihrem Verhältnis zum Grundgesetz der Bundesrepublik Deutschland. — Diss. jur. Basel 1956.
- Luther M.* — Die Staatsangehörigkeit der einen Ausländer heiratenden Schweizerin. — Diss. jur. Zürich 1956.
- Robert-Tissot G. O.* — Le connaissance direct. — Genève 1957.
- Roellinger K.* — Das völlige Versagen der Tessiner Justiz im Strafprozess. — Minusio, 1956.
- Schlomann F. W.* — Die Verurteilung unter falschem Namen nach deutschem Recht unter Berücksichtigung schweizerischer Strafprozessordnungen. — Diss. jur. Basel 1956.
- Stratigis E.* — Die gesetzliche Haftungsbeschränkung des Reeders im griechischen Seerecht. Diss. jur. Basel 1956.
- Stump H.* — Die Gemeinschaft der Stockwerkseigentümer. Diss. jur. Basel 1956.
- Thalmann H. J.* — Bilder in der Sprache der Rechtswissenschaft, dargestellt an den Lehren über das Verhältnis von Recht und Staat. Diss. jur. Zürich 1956.
- Vasella M.* — Die Partei- und Fraktionsdisziplin als staatsrechtliches Problem. Diss. jur. Zürich 1956.
- Werdt A. von.* — Die Strafzumessung unter besonderer Berücksichtigung der luzernischen Gerichtspraxis bei Diebstahl. Fribourg 1956.
- Deutschland.**
- Arndt D. u. H. Guede.* — Strassenverkehrsordnung. — Münster/Westf.: Aschendorff 1957.
- Blomeyer A.* — Allgemeines Schuldrecht. — Berlin: Vahlen 1957.
- Bopp G.* — Die Unterbeteiligung an gewerblichen Unternehmen im Steuerrecht. — Düsseldorf, Verl. — Buchhandl. d. Instituts d. Wirtschaftsprüfer 1956.
- Chomse H.* — Schmerzensgeld. Entscheidungen von 50 bis 50.000 nebst Rentenskapitalisierungstab. (2. Aufl.) — Stuttgart, Kohlhammer 1956.
- Entscheidungen der Finanzgerichte.* — Bonn, Stollfuss 1953.
- Ernst F.* — Lebendige Justiz. — Münster Westf.: Aschendorff 1956.
- Gaul H. F.* — Die Grundlagen des Wiederaufnahmerechts und die Ausdehnung der Wiederaufnahmegründe. — Bielefeld, Dt. Heimat-Verl. 1956.
- Habscheid W.* — Der Streitgegenstand im Zivilprozess und im Streitverfahren der Freiwilligen Gerichtsbarkeit. — Bielefeld: Dt. Heimat-Verl. 1956.
- Hamann A.* — Das Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland vom 23. Mai 1949. — Berlin, Luchterhand 1956.
- Hamel W.* — Die Bedeutung der Grundrechte im sozialen Rechtsstaat. — Berlin, Duncker & Humblot 1957.
- Hoeres O. J.* — Die Einkommensteuer. — Wiesbaden, Gabler 1956.
- Hofmann K. u. K. Schroeter.* — Sozialgerichtsgesetz (SGG) vom 3. September 1953 in der Fassung vom 10. August 1954 / 17 August 1955. — Berlin, Vahlen 1957.
- Jantz K.* — Krankenversicherung der Rentner. — Bad Godesberg, Asgard-Verl. 1957.
- Julier M.* — Strassenverkehrsrecht. — München: Verl. f. Verwaltungspraxis 1957.
- Matthes W.* — Das Wasser- und Uferrecht in seiner Bedeutung für das Vermessungs- und Liegenschaftswesen, Kataster und Grundbuch. — Hamburg, Hanseat. Verl.-Anst. 1956.
- Metz, M.* — Das deutsche Steuerrecht. — Stuttgart, Boorberg 1953.
- Peters H., Sautter u. R. Wolff.* — Kommentar zur Sozialgerichtsbarkeit. — Stuttgart, Kohlhammer 1956.
- Prölsz E. R.* — Versicherungsvertragsgesetz. — München, Beck 1957.
- Radbruch G.* — Paul Johann Anselm Feuerbach. 2. Aufl. - Göttingen, Vandenhoeck & Ruprecht. 1957.
- Seufert G.* — Bayerisches Enteignungsrecht. — Berlin, Schweitzer 1957.
- Die Sozialgerichtsbarkeit.* — Unter Mitw. von... Hrg. von W. Bogs, H. W. Glücklich u.a. — Schriftl. H. Schieckel. — Wiesbaden, Chmielorz 1954.
- Vogel H.* — Ratgeber für Lohnsteuerpflichtige. — Hamburg, Hanseat. Verl. - Anst. 1956.
- Wallis H. v.* — Einspruch und Beschwerde. — Herne, Verl. Neue Wirtschafts-Briefe 1956.
- Weimar W.* — Nebengesetze. 2., erw. Aufl. — Köln: Pick 1955.
- Wenzel A. u. A. Klas.* — Bundeswehrverwaltung. — Frankfurt a. M.: Verl. f. Wehrwesen 1956.

Oostenrijk.

Erkenntnis und Beschlüsse des Verwaltungsgerichtshofes. Hrsg. v. G. Kaniak u. R. Hrdlitzka. — Wien: Oesterr. Staatsdruckerei 1956 (1957).

Schreiber B. — Das Bundes-Entschädigungs-Gesetz. — Wien: Schreiber 1955.

INGEZONDEN BIJDAGEN

Het wetsvoorstel betreffende de mededeling aan de eerste Rechters van in hoger beroep gewezen beslissingen en het behoud van het onafhankelijk gerecht.

(Wetsvoorstel van volksvertegenwoordiger Charpentier) (zie Rechtskundig Weekblad van 23 december 1956, kol. 798).

Een jurist uit Kongo zendt ons de hieronderstaande beschouwing aangaande het wetsvoorstel dat neergelegd werd door volksvertegenwoordiger Charpentier betreffende de mededeling aan de eerste rechters van de in hoger beroep aangaande hun vonnissen gewezen beslissingen.

* * *

Op het eerste gezicht ziet dit wetsvoorstel er onschuldig uit. Het werd goedgekeurd in de Commissie van Justitie van de Kamer (vergadering van 20 maart 1957). De goedkeuring van dit wetsvoorstel door de Kamer en de Senaat zou ten zeerste te betreuren zijn, omdat het in werkelijkheid een gevaarlijke stap is naar het « geleid gerecht » en naar de afschaffing van ons « onafhankelijk gerecht ».

Het is daarom te hopen dat de Kamer en de Senaat dit voorstel niet zullen goedkeuren.

Deze mededeling door de Hoven van Beroep van hun beslissingen aan de eerste rechters stemt overeen met hetgeen de schoolmeesters doen wanneer ze de verbeterde huiswerken aan de leerlingen teruggeven: deze mededeling sluit per natuur de aanmaning in zich niet meer dezelfde « fouten » te begaan. Voor de rechters betekent deze mededeling van de arresten van beroep dat ze gebonden worden door de jurisprudentie van de Hoven van Beroep.

De medegedeelde beslissingen komen neer op opmerkingen die het Hof richt tot de eerste rechter over zijn vonnissen.

Dit is een eerste stap naar de afschaffing van de grote beginselen van ons onafhankelijk gerecht, ondermeer:

1. Eerste beginsel: dat de rechters niet gebonden zijn door de jurisprudentie van de Hoven van Beroep van hun gebied, maar in het belang van de burgers de waarheid mogen opzoeken, objectief, volgens de wetenschappelijke methode, zelfs wanneer ze de jurisprudentie van de Hoven van Beroep daarbij moeten tegenspreken (zie Pandeotes Belges v° « Jurisprudence »).

2. Tweede beginsel: dat de rechters de absolute meesters van hun vonnissen zijn, dat wil o.m. zeggen dat niemand het recht heeft opmerkingen tot de eerste rechters te richten betreffende hun vonnissen evenmin de Hoven van Beroep als het Openbaar Ministerie (Zie Warlomont, Le Magistrat, son statut et sa fonction, nr 398).

3. Derde beginsel: dat de Hoven van Beroep even-

min als wie ook, de hiërarchische oversten of de « meesters », van de rechters niet zijn.

De door de Hoven van Beroep gewezen beslissingen aan de eerste rechters doen mededelen is een eerste stap om van de Hoven van Beroep opnieuw een soort Parlement van het oud regime te maken: daardoor worden hun arresten in zekere mate reglementen voor de rechters. Deze moeten er zich naar gedragen om het gevaar niet te lopen slecht gezien te worden door de leden van de Hoven van Beroep.

Destijds werd een voorstel in de zin van het huidige voorstel gedaan.

De minister van Justitie heeft dit toen gelukkig afgewezen.

« Le problème qui met en présence l'indépendance » indispensable du premier juge et la fonction de haute » tutelle des juridictions supérieures, est particulière- » ment délicat. Il n'a pas, jusqu'à présent, trouvé de » solution obvie, à l'initiative du pouvoir central, seul » compétent pour y pourvoir. »

« — Une solution obvie a été suggérée, sous forme » de communication, dépourvue de tout caractère » d'injonction, aux premiers juges et aux juridictions » d'appel, des décisions rendues, soit par ces dernières, » soit par la Cour de Cassation. — La diffusion des » décisions de justice, J.T., 1905, col. 726 et 727. »

« — Actuellement, les membres du parquet reçoivent, » de même que les juges d'instruction, avis des » décisions rendues, après appel ou cassation. Les » autres magistrats ne bénéficient pas de semblable » communication. »

« — A leur endroit, la mission de haute tutelle des » juridictions supérieures est rendue inopérante. Même » le mieux disposé du monde à tenir compte des » considérations valables, émises par la juridiction » supérieure le magistrat du degré inférieur se trouve » exposé à persévérer, à son corps défendant, dans une » jurisprudence, condamnée par la première. »

« — A présent, un jugement de première instance » est-il confirmé? Les magistrats qui l'ont rendu » l'ignorent. L'est-il pour les motifs qui les ont guidés » ou pour d'autres? Ils l'ignorent. encore. Est-il ré- » formé parce que, aux yeux de la cour, le tribunal » de première instance s'est trompé, ou la cour a-t-elle » été déterminée par des éléments, inconnus du tribu- » nal? Ils l'ignorent encore ». J.T., 1905, col. 726 et 727.

« — En l'année 1905, M. Asou, représentant de Tour- » nai pose au ministre de la Justice la question sui- » vante: Le Ministère verrait-il un inconvénient à » prescrire la communication, aux premiers juges, des » arrêts, en copie simple, transmise par le parquet? » — J.T. 1905, col. 956. »

« — ...Van den Heuvel répondit, en séance du 13 » juin 1905, qu'on n'apercevait pas l'utilité de com- » muniquer aux magistrats les arrêts, statuant en fait, » qui ont réformé leurs jugements. « Quand aux déci- » sions en droit » ajoutait le Ministre, « elles sont, » généralement publiées dans les recueils de juris- » prudence » (op. cit.) »

(zie Warlomont op. cit. n° 509; 511 à 516).

Deze mededelingen zijn een van de middelen die in Kongo (onwettelijk) gebruikt worden door de Hoven van Beroep om de rechters te binden aan hun jurisprudentie, dit is om aan de rechters te dicteren, hoe ze de wet moeten uitleggen. Deze mededelingen zijn in Kongo onwettelijk omdat de Koloniale wetgeving ze niet verstrekt. De Hoven van Beroep in Kongo sturen hun arresten aan de eerste rechters zonder enige wettelijke basis. Deze mededelingen zijn een van de grondredenen van het geval Grootaert. Als het nodig was in het belang van de burgers, nl. wat de interpretatie van

artikel 3 van de Keure op het gebruik van Nederlands betreft, heeft deze rechter niet gevonnist volgens de jurisprudentie van het Hof van Beroep van Elizabethstad, maar volgens wat hij in geweten de wettelijke uitleg van de wet achtte te zijn, na objectieve opzoeking van de waarheid dienaangaande volgens de wetenschappelijke methode, nl. aan de hand van de voorbereidende werken van de Koloniale Keure. Als besluit van deze objectieve opzoeking naar de waarheid van de wettelijke betekenis van art. 3 van de Koloniale Keure heeft rechter Grootaert gevonnist dat de wet het gebruik van het Nederlands toeliet. Het Hof van Beroep van Elizabethstad heeft hem deze afwijking van zijn jurisprudentie zeer kwalijk genomen. Het heeft hem daarom slechte signalen gegeven en ten slotte om deze reden zijn afdanking voorgesteld («*qualité des jugements*») vonnissen uitgesproken te hebben waarin hij bewust afwijkt van de jurisprudentie van het Hof, nl. deze waarbij hij het gebruik van het Nederlands wettelijk verklaard had»; zie Rechtskundig Weekblad n° 42 van 8-7-56).

De mededeling van de arresten van de Hoven van Beroep aan de eerste rechters heeft voor gevolg de rechters te verhinderen de waarheid op te zoeken wat betreft de wettelijke betekenis van de wetten.

Deze praktijk heeft voor gevolg dat het niet bij een mededeling blijft. Daar de magistraten van de Hoven weten dat hun arresten medegedeeld worden aan de eerste rechters, worden deze arresten een soort brieven die de Hoven van Beroep tot de eerste rechters richten om ze opmerkingen te maken over hun vonnissen. De ondervinding in Kongo van deze mededelingen leert ons dat de hoven er zich niet toe beperken het proces tussen de partijen te beslechten. Ze maken ook het proces van de eerste rechters: zij plaatsen nl. in hun arresten motieven die niet bestemd zijn voor de partijen, maar die de opmerkingen zijn die ze richten tot de eerste rechter.

Dat is de ondervinding van deze mededelingen in Kongo.

Het besproken wetsvoorstel heeft voor doel in België op een wettelijke wijze in te voeren hetgeen de Hoven van Beroep in Kongo op onwettige wijze sinds jaren doen, en dat aldaar voor gevolg heeft van de Hoven opnieuw een soort Parlement van het Oud Regiem te maken dat de eerste rechters verhindert objectief de waarheid op te zoeken en in geweten te vonnissen.

Het gevaar bestaat dat de goedkeuring van het wetsvoorstel tot dezelfde toestanden zal leiden in België. Het ware spijtig voor ons land nl. voor het behoud van het onafhankelijk gerecht in het belang van de burgers.

Wat is het belang van deze mededeling? Het wetsvoorstel spreekt alleen van belang van de rechters. Het belang dat zij bij deze mededeling hebben komt er op neer hun nieuwsgierigheid te voldoen, en nl. te laten weten wat de magistraten van het Hof over hun werk denken. Dit belang mag niet in aanmerking genomen worden. De rechter heeft zich niet bezig te houden met de uitvoering van zijn vonnissen, m.a.w. met het gevolg dat er aan gegeven wordt. Het wijs antwoord van Minister Van den Heuvel is nog altijd geldig. «*Qu'on n'apercevait pas l'utilité de communiquer aux magistrats les arrêts, statuant en fait, qui ont réformé leurs jugements. Quant aux décisions en droit, elles sont, généralement, publiées dans les recueils de jurisprudence*».

De nieuwsgierigheid van de rechters is ten andere het verkeerd begrepen belang van de rechters zelf. De prijs daarvan is immers dat zij hun onafhankelijkheid tegenover de jurisprudentie van het Hof van Beroep

van hun ressort verliezen en daarmee de vrijheid in geweten te kunnen vonnissen. Dit nadeel voor hen is erger dan het kleine voordeel dat ze er kunnen bij hebben hun nieuwsgierigheid te voldoen.

In het wetsvoorstel wordt als beweerd belang voorgehouden: «*Daarenboven zelfs indien er geen verschil omtrent het recht bestaat, kunnen er in zaken, zoals verkeersongevallen, belangrijke verschillen bestaan, vooral wat de gebruikelijke berekening van de schadevergoeding betreft*».

Dit belang rechtvaardigt niet de onafhankelijkheid van de rechters in gevaar te brengen. Het is de taak van de advocaten dergelijke aangelegenheden aan de rechters mede te delen. Als het past moeten de advocaten de rechters wijzen op arresten, die het Hof gewezen heeft in analoge gevallen, nl. wat betreft de berekening van de schadevergoedingen.

Het wetsvoorstel vermeldt geen enkel belang voor de burgers dat toelaat ons onafhankelijk gerecht in gevaar te brengen. Wat betreft dit voorstel moet niet het belang van de eerste rechters, maar uitsluitend dit van de burgers in aanmerking genomen worden. Het belang van de burgers eist het behoud van het onafhankelijk gerecht en nl. dat de jurisprudentie van de Hoven de rechters niet bindt, m.a.w. dat de arresten geen reglementen voor de eerste rechters worden. Het is omwille van het belang van de burgers dat het wenselijk is dat de Kamers dit wetsvoorstel niet zouden steunen. Het belang van de burgers vergt dat de rechters er van afzien hun nieuwsgierigheid te voldoen.

A. N.

BALIELEVEN

VERBOND DER BELGISCHE ADVOCATEN

Wij delen hieronder een schrijven mede dat door het Verbond der Belgische Advocaten verzonden werd aan de voorzitters der Jonge Balies betreffende de pleidooiwedstrijd ingericht door het Verbond, die zal gehouden worden op 25 mei aanstaande.

* * *

Geachte Confrater,

Pleidooiwedstrijd

Gezien bepaalde mededingers laattijdig werden aangewezen lijkt het niet mogelijk 4e mei a.s. te behouden voor de interbalie pleidooiwedstrijd vastgesteld op deze datum.

Dienvolgens wordt de wedstrijd tot zaterdag, 25 mei a.s. verschoven.

De loting voor de mededingers leverde volgende uitslag op:

Franstalig stelsel:

Charleroi c/ Anvers
Bruxelles c/ Liège
Tournai c/ Namur
Huy.

Nederlandstalig stelsel:

Mechelen t/ Turnhout
Gent t/ Hasselt
Brugge t/ Antwerpen
Brussel.

De kandidaten aangeduid door de balies van Hoei en Brussel welke geen tegenstrever hebben zullen wel wil-

len overeenkomen met een confrater naar keuze die zonder deel te nemen aan de wedstrijd hun van wederwoord zal willen dienen.

Een loting heeft insgelijks uitgemaakt welke van de mededingers de keuze van de hoedanigheid van eiser of verweerder genieten, te weten :

Franstalig stelsel :

Tournai, Charleroi, Liège en Huy.

Nederlandstalig stelsel :

Gent, Brugge, Brussel en Hasselt.

Overeenkomstig het gebruik laat de kandidaat die de hoedanigheid van eiser of verweerder koos aan zijn mededinger de keuze van het dossier ; het is daarenboven wenselijk dat deze keuze in gemeen overleg worde gedaan tussen de twee mededingers..

De Commissie beveelt aan de mededingers zich onverwijld met elkaar in betrekking te stellen om de dossiers en besluiten te wisselen.

In deze omslag wordt U ten uwe gerieve een exemplaar van het wedstrijdreglement. Deze gaat door in het Justitiepaleis te Brussel. De voorbereidende vergadering tot de wedstrijd zal gehouden worden in de zaal van het Kortgeding van de Rechtbank van eerste aanleg. De Jury's zullen onmiddellijk worden samengesteld en de debatten dadelijk aangevangen. Ze zullen te 12 u. 30 worden onderbroken.

Het Verbond van de Advocaten biedt een kosteloos eetmaal aan de mededingers in het Restaurant « La Trattoria », Gulden Vlieslaan 30.

De confraters en vrienden van de mededingers worden er insgelijks toe uitgenodigd. De prijs voor de maaltijd bedraagt 150 fr. wijnen, koffie en bediening inbegrepen.

De debatten zullen hervat worden te 2 u. 30 en onmiddellijk na hun sluiting zal een algemene vergadering worden gehouden in de zaal van het Kortgeding voor de afkondiging van de uitslagen.

De Commissie rekent erop dat de confraters en de vrienden van de mededingers niet zullen nalaten de debatten bij te wonen om een gunstige omgeving te verwekken tot het ontluiken van de talenten.

Aanvaard, geachte Confrater, de betuiging van onze genegen gevoelens.

De Voorzitter
van het Verbond :
Roger van ROYE.

De Ondervoorzitter
van de Commissie :
Arnold BAYART.

WETGEVING

WETSVORSTEL

tot wijziging van art. 264 van het Burgerlijk Wetboek, met betrekking tot de betekening en de overschrijving van de echtscheidingen.

Toelichting

Mevrouwen, Mijne Heren,

Artikel 264 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de vonnissen, waarbij echtscheiding wordt toegestaan, moeten worden betekend aan de ambtenaar van de burgerlijke stand der plaats, waar de echtgenoten hun woonplaats hadden op het ogenblik dat de vordering werd ingesteld.

Deze rechtspleging heeft allerlei bezwaren opgeleverd.

Het is immers véél gemakkelijker zich te wenden tot de ambtenaar van de Burgerlijke Stand der plaats waar het huwelijk is voltrokken, dan na te gaan waar de echtgenoten op een bepaald ogenblik juist woonden. Daarom wensen de pratici van rechtspleging dat de vonnissen, waarbij echtscheiding wordt toegestaan,

zouden worden betekend aan en overgeschreven op de Burgerlijke Stand der plaats waar het huwelijk is voltrokken.

Verder lijkt de betekening van het vonnis aan de ambtenaar van de Burgerlijke Stand geen onontbeerlijke formaliteit te zijn. Zij kan worden vervangen door de eenvoudige overhandiging van de uitgifte en van de bewijsstukken aan de ambtenaar van de Burgerlijke Stand.

Daarom stellen wij voor artikel 264 van het Burgerlijk Wetboek op de twee voormelde punten te wijzigen. Zelfs zij die tegen het invoeren van echtscheiding gekant zijn, moeten niettemin wensen dat de geldende rechtspleging geen aanleiding geeft tot twijfel.

E. Charpentier.

Wetsvoorstel

Enig artikel.

Artikel 264 van het Burgerlijk Wetboek, zoals het luidt ingevolge artikel 6 van het Koninklijk besluit n° 239 van 7 februari 1936, wordt door volgende tekst vervangen :

Krachtens elk, in hoogste aanleg gewezen of in kracht van gewijsde gegaan vonnis, waarbij de echtscheiding toegestaan wordt, is de echtgenoot, die het bekomen heeft, gehouden binnen de twee maanden dit vonnis te betekenen aan de ambtenaar van de Burgerlijke Stand van de plaats waar het huwelijk voltrokken werd. Van het exploit van betekening wordt kennis gegeven aan de partij, tegen welke de echtscheiding bekomen is. De ambtenaar van de Burgerlijke Stand schrijft het vonnis in zijn registers over ; er wordt melding gemaakt op de kant van de huwelijksakte.

Indien het huwelijk niet in België werd voltrokken, wordt het vonnis aan de ambtenaar van de Burgerlijke Stand te Brussel, eerste district, betekend.

In elk geval mag de betekening van het vonnis vervangen worden door de overhandiging van de uitgifte en de bewijsstukken, waaruit blijkt dat het vonnis in hoogste aanleg gewezen is of in kracht van gewijsde is gegaan, aan de ambtenaar van de Burgerlijke Stand die krachtens dit artikel bevoegd is. Een uittreksel uit de akte van overschrijving van de echtscheiding op de registers van de Burgerlijke Stand wordt in dit geval betekend aan de echtgenoot tegen wie de echtscheiding werd uitgesproken.

OVERZICHT DER BELGISCHE WETGEVING

(1 maart - 31 maart 1957)

I. Staats- en administratief recht

1. *Onderwijs.* — De wet van 11 februari 1957 (S. 1 maart 1957, 1338) wijzigd de wet van 28 april 1953 betreffende de inrichting van het hoger onderwijs in de rijksuniversiteiten.

2. *Landsverdediging.* — De wet van 25 februari 1957 (S. 2 maart 1957, 1370) wijzigd artikel 7 der wet van 18 augustus 1947 houdende regeling van het statuut der krijgsgevangenen.

3. *Internationale Overeenkomst.* — In het Staatsblad van 3 maart 1957 (1390) verscheen de tekst van het cultureel akkoord tussen het Koninkrijk België en de Bondsrepubliek Duitsland, ondertekend te Brussel op 24 september 1956.

4. *Ministerie van Landsverdediging.* — Het K.B. van 27 februari 1957 (S. 3 maart 1957, 1397) wijzigt de artikelen 67 en 68 van het reglement, goedgekeurd bij K.B. van 3 mei 1939 betreffende de militaire opeisingen.

5. *Scheepvaart.* — Het K.B. van 28 december 1956 (S. 3 maart 1957, 1403) wijzigt het reglement voor de toepassing van de wet van 25 augustus 1920 op de veiligheid der schepen.

6. *Financiën.* — Bij K.B. van 21 februari 1957 (S. 7 Maart 1957, 1477) worden de vastleggingskredieten en de betalingskredieten, die op 31 december 1956 op de begroting van buitengewone ontvangsten en uitgaven van het dienstjaar 1956 en van sommige vorige dienstjaren beschikbaar waren, naar het dienstjaar 1957 overgedragen.

7. *Regie der Belgische rijkskoel- en vriesdiensten.* — Bij K.B. van 28 januari 1957 (S. 7 maart 1957, 1492) wordt het statuut van de regie der Belgische rijkskoel- en vriesdiensten omgewerkt.

8. *Ministerie van Middenstand.* — Het K.B. van 26 februari 1957 (S. 8 maart 1957, 1537) wijzigt het definitief kader van het personeel van de administratie van het Ministerie van Middenstand.

9. *Financiën - Koloniale schuld 4% 1936.* — Het K.B. van 6 maart 1957 (S. 8 maart 1957, 1540) schrijft de omruiling en de groepering van de obligaties van de koloniale schuld 4% 1936 voor.

10. *Ministerie van Economische Zaken.* — Het K.B. van 26 februari 1957 (S. 8 maart 1957, 1543) wijzigt het organiek kader van het Ministerie van Economische Zaken.

11. *Scheepvaart.* — Bij K.B. van 5 maart 1957 (S. 9 maart 1957, 1570) worden de wijzigingen aan het reglement betreffende het onderzoek van Rijschepen en vloten goedgekeurd.

12. *Rijkswacht - begroting.* — De wet van 27 februari 1957 (S. 10 maart 1957, 1602) stelt de begroting vast van de rijkswacht voor het dienstjaar 1957.

13. *Rijksdienst voor arbeidsbemiddeling.* — Het M.B. van 4 maart 1957 (S. 11 en 12 maart 1957, 1653) stelt de refertelonen vast met het oog op de toepassing van art. 80 van het Regentsbesluit van 26 mei 1945 betreffende de inrichting van de Rijksdienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid gewijzigd bij Kon. Ben van 26 September 1953 en 21 november 1955.

14. *Onderwijs.* — Het K.B. van 10 januari 1957 (S. 11-12 maart 1957, 1658) wijzigt het K.B. van 17 september 1934 tot vaststelling van de voorwaarden voor het toekennen van het diploma van licentiaat in de handelswetenschappen alsmede het K.B. van 18 sept. 1934 tot vaststelling van de voorwaarden voor het toekennen van het diploma van handelsingenieur.

15. *Hoge raad voor volksopleiding.* — Bij K.B. van 15 januari 1957 (S. 11-12 maart 1957, 1659) wordt de Hoge Raad voor de volksopleiding, heringericht.

16. *Hoge Raad voor de openbare bibliotheek.* — Bij K.B. van 21 januari 1957 (S. 11-12 maart 1957, 1659) wordt de Hoge Raad voor de openbare bibliotheken heringericht.

17. *Internationale overeenkomst - Invordering van belastingschulden.* — Bij K.B. van 21 februari 1957 (S. 11-12 maart 1957, 1661) worden de bevoegde autoriteiten aangewezen voor de toepassing van het verdrag tussen België, het Groothertogdom Luxemburg en Nederland betreffende de wederkerige bijstand inzake de invordering van de belastingschulden, ondertekend te Brussel op 5 september 1952.

18. *Internationale overeenkomst - Invordering van belastingschulden.* — Het M.B. van 21 februari 1957 (S. 11-12 maart 1957, 1661) regelt de toepassingsmodaliteiten van het verdrag tussen België, het Groothertogdom Luxemburg en Nederland betreffende de wederkerige bijstand inzake de invordering van de belastingschulden, ondertekend te Brussel op 5 september 1952.

19. *Internationale overeenkomst.* — In het Staatsblad van 13 maart 1957 (1690) verscheen de tekst van het akkoord tussen België en Nederland met betrekking tot de voorlopige verhoging der loodsgelden op de Schelde, afgesloten bij wisseling van brieven gedateerd te Brussel 25 september en 14 november 1951.

20. *Internationale overeenkomst.* — In het Staatsblad van 13 maart 1957 (1691) verscheen de tekst van de overeenkomst tussen België en het Groothertogdom Luxemburg betreffende het bedrag der rechten geheven op de echtverklaring van stukken en bescheiden, ondertekend op 31 december 1956 te Luxemburg.

21. *Eretekens.* — Bij K.B. van 26 februari 1957 (S. 13 maart 1957, 1698) mag onder bepaalde voorwaarden aan slachtoffers van dodelijke arbeidsongevallen postuum een ereteken worden toegekend.

22. *Landbouw.* — Het K.B. van 1 maart 1957 (S. 13 maart 1957, 1707) stelt het bedrag der premieën vast toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk zekere melkderivaten voortbrengen.

23. *Landbouw.* — Het K.B. van 2 maart 1957 (S. 15 maart 1957, 1757) reglementeert de kunstmatige inseminatie van het rundvee.

24. *Ministerie van Economische zaken.* — Het K.B. van 6 maart 1957 (S. 15 maart 1957, 1793) wijzigt het organiek kader van het Ministerie van Economische Zaken.

25. *Wegverkeer.* — Bij K.B. van 15 maart 1957 (S. 16 maart 1957, 1845) wordt de snelheidsbeperking voor motorvoertuigen opgeheven.

26. *Binnenlandse zaken. - Herziening van tuchtstraffen.* — Het K.B. van 8 maart 1957 (S. 18-19 maart 1957, 1902) regelt de samenstelling en de werkwijze van de commissie tot herziening der tuchtstraffen, ingesteld bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor de leden van het personeel, die hun ambt hebben uitgeoefend in de met geweld aan de Duitse wetgeving onderworpen gebiedsdelen.

27. *Nationale Delcrederedienst.* — Bij de wet van 1 maart 1957 (S. 21 maart 1957, 1950) wordt het K.B. van 31 augustus 1939 houdende organisatie van de nationale Delcrederedienst welk K.B. door de wet van 21 april 1949 werd gewijzigd, aangevuld.

28. *Rijkspersoneel.* — Bij K.B. van 11 februari 1957 (S. 22 maart 1957, 1986) wordt artikel 2 van het K.B. van 2 oktober 1937 houdende statuut van het rijks-personeel door een andere bepaling vervangen.

29. *Syndikaal statuut van het personeel der openbare diensten.* — Het K.B. van 11 februari 1957 (S. 22 maart 1957, 1987) wijzigt artikel 1 van het K.B. van 20 juni 1955 houdende syndikaal statuut van het personeel der openbare diensten.

30. *Vreemde arbeiders - Dienstmeming.* — Het K.B. van 13 februari 1957 (S. 22 maart 1957, 1987) wijzigt het K.B. van 31 maart 1936 houdende aanvulling en samenvoeging van de bepalingen op het in dienst hebben van vreemde arbeiders.

31. *Tewerkstelling van Nederlandse arbeiders.* — Het M.B. van 13 februari 1957 (S. 22 maart 1957, 1988) schrijft maatregelen voor betreffende de tewerkstelling van werknemers van Nederlandse nationaliteit.

32. *Ministerie van Volksgezondheid.* — De wet van 15 maart 1957 (S. 23 maart 1957, 2014) stelt de begroting vast van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor het dienstjaar 1957.

33. *Internationale overeenkomst.* — In het Staatsblad van 27 maart 1957 (2130) verscheen de tekst van het verdrag tussen België en Nederland betreffende de samenvoeging van douanebehandeling aan de Belgisch-Nederlandse grens, getekend te 's Gravenhage op 13 april 1948.

34. *Financiën.* — Bij K.B. van 25 maart 1957 (S. 28 maart 1957, 2954) wordt de minister van Financiën ertoe gemachtigd onder de door hem vast te stellen voorwaarden een binnenlandse lening, genaamd 5% lening 1957-1969, uit te geven.

35. *Financiën.* — Het M.B. van 25 maart 1957 (S. 28 maart 1957 2155) stelt de voorwaarden en modaliteiten vast voor de uitgifte van de 5% lening 1957-1969.

36. *Europees verdrag betreffende sociale en medische bijstand.* — Bij de wet van 4 juli 1956 (S. 29 maart 1957, 2182) wordt het Europees verdrag betreffende sociale en medische bijstand, de bijlagen en het additioneel protokol, ondertekend te Parijs op 11 december 1953, goedgekeurd.

37. *Verkeerswezen - Sleepplonen.* — Bij M.B. van 14 maart 1957 (S. 29 maart 1957, 2210) worden de sleepplonen, toe te passen op elk door bemiddeling van de Belgische sleepvaartgroepering gesloten sleepkontraakt, verhoogd met 15%.

38. *Ministerie van Landsverdediging.* — Het K.B. van 22 maart 1957 (S. 30 maart 1957, 2236) wijzigt het K.B. van 16 maart 1954 houdende vaststelling van de schalen voor de bijzondere graden bij het Ministerie van Landsverdediging.

39. *Verkeerswezen.* — Het M.B. van 28 maart 1957 (S. 30 april 1957, 2238) stelt de prijzen vast voor het vervoer van personen per autobus.

II. Handelsrecht

40. *Openbare fondsen en wisselbeurs.* — Het K.B. van 14 maart 1957 (S. 23 maart 1957, 2035) wijzigt de verordening op de openbare fondsen en wisselbeurs te Brussel.

III. Rechterlijke organisatie

41. *Werkrechtersraden - Toelagen aan klerken en boden.* — Het K.B. van 5 maart 1957 (S. 13 maart 1957, 1701) stelt de toelagen vast verleend aan de klerken en boden bij de werkrechtersraden.

IV. Economisch recht

42. *Instituut voor normalisatie.* — Bij K.B. van 28 januari 1957 (S. 1 maart 1957, 1346) worden de normen, vastgesteld door het Belgisch Instituut voor normalisatie, goedgekeurd.

43. *Instituut der bedrijfsrevisoren.* — Het K.B. van 29 december 1956 (S. 7 maart 1957, 1497) wijzigt het K.B. van 20 september 1955 tot vaststelling van het huishoudelijk reglement van het Instituut der bedrijfsrevisoren, gewijzigd bij K.B. van 20 maart 1956.

44. *Bedrijfsraad voor de voeding.* — Bij K.B. van 1 maart 1957 (S. 21 maart 1957, 1959) wordt een

openbare instelling, genaamd « Bedrijfsraad voor de voeding », opgericht.

V. Arbeidsrecht en maatschappelijk hulpbetoon

45. *Pensioenstelsel voor mijnwerkers.* — Het K.B. van 7 februari 1957 (S. 1 maart 1957, 1399) wijzigt het wetsbesluit van 25 februari 1947, houdende samenordering en wijziging van de wetten betreffende het pensioenstelsel voor de mijnwerkers en de ermee gelijkgestelden.

46. *Verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood.* — Het K.B. van 26 februari 1957 (S. 1 maart 1957, 1340) wijzigt het K.B. van 3 augustus 1939, in uitvoering van art. 21 der wet van 15 december 1937, betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood.

47. *Solidariteits- en waarborgfonds.* — Het K.B. van 28 februari 1957 (S. 2 maart 1957, 1372) stelt het definitief kader van het solidariteits- en waarborgfonds vast.

48. *Statuut der paritaire comité's.* — De K.B. en van 6 maart 1957 (S. 8 maart 1957, 1523-24) wijzigen het K.B. van 5 januari 1957 waarbij de benaming, de bevoegdheid en de samenstelling van de paritaire comité's, opgericht in uitvoering van het wetsbesluit van 9 juni 1945 tot vaststelling van het statuut der paritaire comité's, bepaald worden.

49. *Arbeidsduur in wasserijen.* — Het K.B. van 26 februari 1957 (S. 9 maart 1957, 1577) stelt de arbeidsduur in de wit- en zelfwasserijen alsmede in hun depots en in de strijkondernemingen vast.

50. *Verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood.* — Bij K.B. van 15 februari 1957 (S. 11-12 maart 1957, 1654) wordt het Regentsbesluit van 15 september 1946, genomen in uitvoering van de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, aangevuld.

51. *Solidariteits- en waarborgfonds.* — Bij M.B. van 8 Maart 1957 (S. 11-12 maart 1957, 1656) genomen in uitvoering van art. 42 van het K.B. tot regeling van de werkwijze van het solidariteits- en waarborgfonds wordt een commissie van beroep in elke provincie opgericht om uitspraak te doen over het beroep tegen de beslissingen gewezen in eerste aanleg door het solidariteits- en waarborgfonds.

52. *Aanvullende ouderdoms- en overlevingspensioenen.* — Het K.B. van 7 februari 1957 (S. 15 maart 1957, 1760) wijzigt het Regentsbesluit van 10 mei 1948 betreffende de aanvullende ouderdoms- en overlevingspensioenen.

53. *Arbeidsbescherming.* — Het K.B. van 13 februari 1957 (S. 16 maart 1957, 1819) wijzigt het algemeen reglement van de arbeidsbescherming wat betreft de steenbakkerijen.

54. *Arbeidsbescherming.* — Het K.B. van 26 februari 1957 (S. 16 maart 1957, 1820) wijzigt het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming wat de hefwerktuigen aangaat.

55. *Arbeidsbescherming.* — Het K.B. van 22 januari 1957 (S. 18-19 maart 1957, 1895) wijzigt titel III, hoofdstuk 1, afdeling I van het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming voor wat aangaat de na

te leven voorwaarden bij het aanleggen van bovengrondse elektrische leidingen.

56. *Arbeidsongevallen van zeelieden.* — Het K.B. van 13 februari 1957 (S. 21 maart 1957, 1954) stelt het gemiddeld jaarlijks loon vast van de zeelieden ter koopvaardij, voor de toepassing van de wet van 30 december 1929 op de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen overkomen aan zeelieden.

57. *Arbeidsbescherming.* — Het K.B. van 26 februari 1957 (S. 21 maart 1957, 1957) wijzigt artikel 16 van het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming.

58. *Werklozen.* — Bij K.B. van 20 maart 1957 (S. 23 maart 1957, 2030) worden bepaalde vergoedingen aan werklozen toegekend.

59. *Hulp- en voorzorgkas voor zeevarenden.* — Het K.B. van 16 maart 1957 (S. 25-26 maart 1957, 2090) wijzigt de statuten van de Hulp- en Voorzorgkas voor zeevarenden onder Belgische vlag.

VI. Fiscaal recht

60. *Registratie-, hypotheek- en griffierechten.* — De wet van 28 februari 1957 (S. 7 maart 1957, 1474) wijzigt het wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten met het oog op de kosteloze registratie van de verkrijging door vreemde staten van onroerende goederen die bestemd zijn tot vestiging van hun diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging.

64. *Doorvoer-Heffing.* — Het M.B. van 14 februari 1957 (S. 7 maart 1957, 1498) wijzigt en vult de ministeriële Besluiten aan van 17 januari, 14 mei, 6 september, 27 december 1955 nopens de doorvoer van sommige goederen.

62. *Konjunktuaftaks.* — Bij de wet van 12 maart 1957 (S. 14 maart 1957, 1722) wordt een buitengewone konjunktuaftaks geheven op bepaalde inkomsten verwezenlijkt in België en in het buitenland of in de kolonie gedurende de jaren 1956 en 1957. Wanneer het voor de buitengewone konjunktuaftaks vatbaar inkomen 2 miljoen frank niet overschrijdt wordt op dit inkomen een aftrok van 500.000 fr. toegestaan. Het aanslag percentage van de buitengewone konjunktuaftaks wordt op 5,5% bepaald; geen vermindering wegens gezinslast kan worden toegestaan terwijl de taks niet als bedrijfslast in mindering mag worden gebracht voor het vaststellen van de in de bedrijfsbelasting belastbare grondslag. De taks wordt gevestigd ten behoeve van de staat. Strafbepalingen worden voorzien.

63. *In-, uit- en doorvoer.* — De wet van 1 maart 1957 (S. 17 maart 1957, 1866) bekrachtigt het K.B. van 10 december 1955 waarbij de invoer van sommige uit bepaalde landen oorspronkelijke textielproducten aan de bepaling van een bijzonder recht wordt onderworpen.

64. *Met het zegel gelijkgestelde taxes.* — Het K.B. van 22 maart 1957 (S. 28 maart 1957, 2153) wijzigt de algemene verordening op de met het zegel gelijkgestelde taxes.

65. *Nationale maatschappij der waterleidingen - Heffing van Belastingen.* — De wet van 16 maart 1957 (S. 30 maart 1957, 2230) wijzigt sommige fiscale bepalingen betreffende de Nationale Maatschappij der Waterleidingen, de verenigingen van gemeenten en van bijzondere personen voor het tot stand brengen van watervoorzieningsdiensten of voor doeleinden van gemeentelijk belang, opgericht naar de vereisten van de wet van 18 augustus 1907.

H. BOONEN.

TIJDSCHRIFTEN

Omnilegie : n° 3 - maart 1957 :

Wetgeving.

Tijdschrift voor sociaal recht en van de Arbeids-gerechten : n° 3 1957 :

Van Goethem F., Sociaal recht en gemeenschapsleven.
— Rechtspraak.

Arbitrale Rechtspraak : n° 436 - april 1957 :

Rechtspraak.

Nederlands Juristenblad : afl. 17 - 27 april 1957 :

Mr J. Rutders, De Boedelrechter volgens het ontwerp Meijers (II, slot). — Mr H. J. Marius Gerlings, Themis vermist. — Mr H. H. Menalda, art. 1639w B.W.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-amt en Registratie : n° 4489, 27 april 1957 :

Prof. Mr M. H. Bregstein, De samenloop van vorderingen bij gebrekkige levering uit koop (III, slot). — B. W. Buenk, Het edel metaal in de veiling. — Boekbespreking door Prof. Mr G. de Grooth, Mondeling en schriftelijk bewijs naar Engels en Nederlands Burgerlijk Recht, Mr A. G. Lubbers. — Prof. Mr G. de Grooth, Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Verbintenissenrecht 1953 (XVI).

Recueil Dalloz de doctrine de jurisprudence et de législation, 16e cahier, 27 avril 1957 :

Robert Désiry, Tableau de la jurisprudence 1955-1956 en matière de loyers (locaux d'habitation et professionnels).

Juris Classeur Périodique. - La semaine juridique : n° 17, 24 avril 1957 :

M. Poussière, Sixième tableau de la jurisprudence relative à l'application de la loi du 28 octobre 1946 sur les dommages de guerre.

Northwestern university law review : vol 51, november-december 1956, nb. 5 :

Melvin G. Dakin, The change from cash to accrual accounting for federal income tax purposes. — Pyramided income, double, deduction and double talk. — Ray H. Greenblatt, Judicial limitations on retroactive legislation. — Marvin Leon, The role of constructive ownership in determining whether a stock redemption is taxed as a dividend or a capital gain.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad